

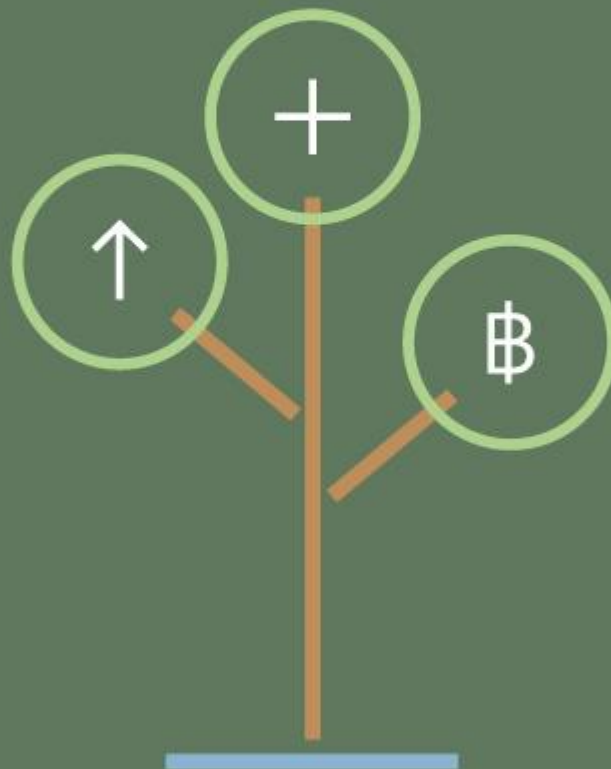

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย

ไตรมาสที่ 2/2559

สำนักงานภาคเหนือ
สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
สำนักงานภาคใต้

ส่วนเศรษฐกิจภาค
สำนักงานภาค
ธนาคารแห่งประเทศไทย

สารบัญ

บทสรุปผู้บริหาร	1
สถิติราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย และแนวโน้ม	2
รายงานราคาสินค้าเกษตรรายชนิด	
ข้าว	4
ยางพารา	7
ปาล์มน้ำมัน	9
มันสำปะหลัง	13
อ้อยและน้ำตาล	18
กุ้งขาว	21

ธนาคารแห่งประเทศไทย โดยสำนักงานภาคทั้ง 3 ภาค (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้) ได้ร่วมกันจัดทำบทวิเคราะห์ราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย รวมถึงสถานการณ์การผลิต ตลอดจนมาตรการภาครัฐและปัจจัยต่างๆ ที่จะส่งผลกระทบต่อราคาสินค้าเกษตร

Disclaimer: ข้อคิดเห็นที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นความเห็นของผู้เขียน ไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกับความเห็นของธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลเพิ่มเติม

ข้าว :	อนุสรรา อนุวงศ์	โทร. 0-5393-1166	email : AnusaraA@bot.or.th
ยางพารา :	กฤษฎณี พิสิฐศุภกุล	โทร. 0-7427-2000 ต่อ 4725	email : KritsanP@bot.or.th
ปาล์มน้ำมัน :	พวงเพชร อังวิศิษฎ์วงศ์	โทร. 0-7427-2000 ต่อ 4719	email : PuangpeU@bot.or.th
มันสำปะหลัง :	วิชิต พิมพ์สวัสดิ์	โทร. 0-4333-3000 ต่อ 3421	email : WichitP@bot.or.th
อ้อยและน้ำตาล :	คมสันต์ ศรีคงเพชร	โทร. 0-4333-3000 ต่อ 3423	email : KomsanS@bot.or.th
กุ้งขาว :	สมถวิล ศิริบูรณานนท์	โทร. 0-7427-2000 ต่อ 4721	email : SomtawiS@bot.or.th

บทสรุปผู้บริหาร

ไตรมาสที่ 2/2559

ราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทยในไตรมาส 2/2559 ส่วนใหญ่ปรับเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ดังนี้ ราคาข้าวเปลือกหอมมะลิเพิ่มขึ้นจากปริมาณข้าวน้อยลงจากภาวะแล้ง ขณะที่ความต้องการข้าวจากต่างประเทศยังมีอยู่ ราคายางแผ่นดิบชั้น 3 เพิ่มขึ้นจากผลผลิตออกสู่ตลาดน้อยตามฤดูกาลและได้รับปัจจัยหนุนจากราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น และราคาปาล์มน้ำมัน เพิ่มขึ้นจากผลผลิตที่ลดลงจากปัญหาภัยแล้ง อย่างไรก็ตาม ราคาสินค้าเกษตรสำคัญบางชนิดที่ปรับลดลงจากไตรมาสก่อน ได้แก่ ราคามันสำปะหลังลดลงจากการที่เกษตรกรเก็บหัวมันขนาดเล็กและมีเชื้อแบง์ต่ำ ประกอบกับความต้องการใช้จากจีนชะลอตัว และราคากุ้งขาว ปรับลดลงตามปริมาณผลผลิตที่เพิ่มขึ้นตามฤดูกาล และปัญหาโรคตายด่วนคลี่คลาย

ภาวะแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญส่งผลเป็นอันมากต่อผลผลิตพืชสำคัญโดยทำให้ผลผลิตพืชสำคัญลดลงทุกชนิด ทั้ง ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มันสำปะหลัง และ อ้อย โดยลดลงทั้งพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตต่อไร่ ขณะที่ผลผลิตกุ้งขาว เพิ่มขึ้นจากการคลี่คลายจากปัญหาโรคตายด่วนและเกษตรกรมีการปรับวิธีการเลี้ยงและการจัดการที่ดีขึ้น ทำให้กุ้งมีอัตราการรอดเพิ่มขึ้น

ความต้องการสินค้าเกษตรไทยในตลาดต่างประเทศบางส่วนปรับเพิ่มขึ้น ได้แก่ ความต้องการใช้ยางโดยเฉพาะจีนเพิ่มขึ้นจากการกลับมาเร่งผลิตสินค้าหลังหยุดกิจกรรมการผลิตในช่วงตรุษจีน และความต้องการใช้ปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นตามความต้องการใช้ผลิตไบโอดีเซล ขณะที่ความต้องการข้าวสารไทยจากการส่งมอบข้าวแบบ G to G เริ่มชะลอตัวจากการเร่งส่งไปจีนและอินโดนีเซียในช่วงก่อนหน้า ส่วนความต้องการกุ้งขาวของทั้งตลาดสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่นชะลอตัว เพราะผู้ซื้อในสหรัฐอเมริกามีความระมัดระวังจากภาวะเศรษฐกิจจึงซื้อเท่าที่จำเป็น และญี่ปุ่นอยู่ในช่วงฤดูฝนจึงบริโภคน้อย ขณะที่ความต้องการมันสำปะหลังลดลงจากการสิ้นสุดแผนการพัฒนาพลังงานทดแทนของจีนที่ใช้

มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบสำคัญ อย่างไรก็ตาม ความต้องการน้ำตาลทรายเพิ่มขึ้นทั้งจากผู้บริโภคทั่วไปและภาคอุตสาหกรรม

แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรไทย

ราคาสินค้าเกษตรส่วนใหญ่ที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์มน้ำมัน อ้อยและน้ำตาล เนื่องจากผลผลิตขยายตัวไม่ทันความต้องการใช้ที่มีต่อเนื่อง เพราะได้รับผลกระทบจากภาวะภัยแล้งที่รุนแรงกว่าปีก่อน ส่วนราคาสินค้าที่ยังมีแนวโน้มปรับลดลง คือ มันสำปะหลัง ที่คาดว่าราคาจะปรับตัวลดลงค่อนข้างมาก เนื่องจากคำสั่งซื้อจากจีนลดลงเพราะปัญหาเศรษฐกิจชะลอตัว การสิ้นสุดแผนการพัฒนาพลังงานทดแทนที่มุ่งเน้นให้ใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบในการผลิตแอลกอฮอล์/เอทานอล และนโยบายการระบายข้าวโพดของรัฐบาลจีน อย่างไรก็ตาม คาดว่าราคากุ้งขาวใกล้เคียงกับปีก่อน แม้คาดการณ์ว่าผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่ผลผลิตของประเทศผู้ผลิตรายอื่นลดลงจากปัญหาโรคระบาด สารเคมีตกค้าง ทำให้ยังมีความต้องการซื้อกุ้งขาวจากไทยบางส่วน

โปรดดูแบบสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้งานตาม [Link](#) แนบ

[แบบสอบถามความพึงพอใจ](#)

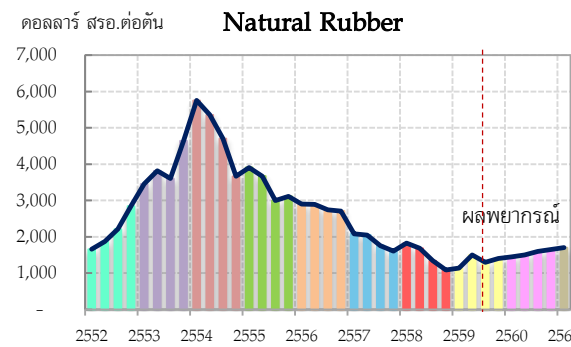
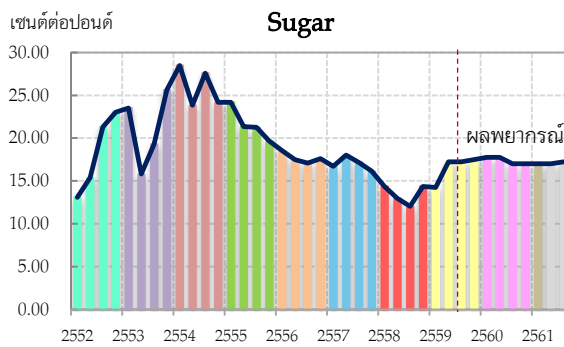
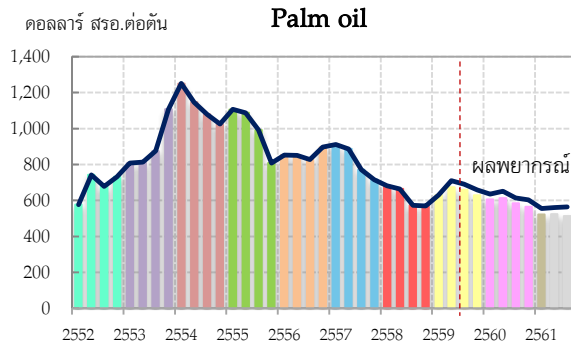
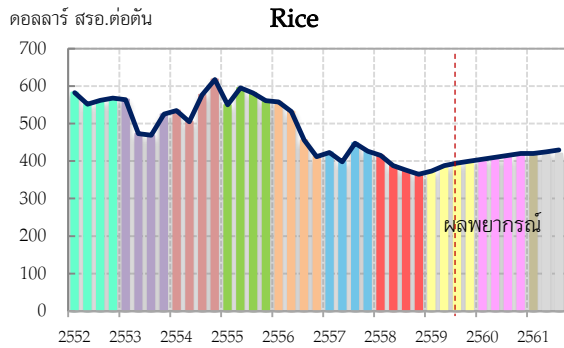
ตารางแสดงราคาสินค้าเกษตรสำคัญของไทย

รายการ	หน่วย	ปี 2557	ปี 2558	2558			2559		%Δ Q2 2559	
				ไตรมาส 2	ไตรมาส 3	ไตรมาส 4	ไตรมาส 1	ไตรมาส 2	%QoQ	%YoY
ข้าวเปลือก										
ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15%	บาทต่อตัน	7,713	7,756	7,635	7,921	7,639	7,779	8,084	3.9	5.9
ข้าวเปลือกหอมมะลิ	บาทต่อตัน	13,782	12,939	13,315	13,151	12,212	10,814	10,850	0.3	-18.3
ข้าวเปลือกเหนียว	บาทต่อตัน	11,856	11,366	11,137	11,845	11,727	11,608	12,631	8.8	13.4
ยาง										
ยางแผ่นดิบชั้น 3	บาทต่อกก.	57.85	48.99	49.00	47.03	39.13	40.38	55.55	37.6	3.0
ยางแท่ง STR20	บาทต่อกก.	56.15	47.56	49.46	47.94	43.12	41.24	48.91	18.6	-3.4
ปาล์ม										
ผลปาล์มทะลาย	บาทต่อกก.	5.00	4.65	4.51	3.90	4.38	5.08	5.47	7.8	21.3
น้ำมันปาล์มดิบ	บาทต่อกก.	28.57	27.33	26.58	24.34	24.96	29.58	33.90	14.6	27.5
มันสำปะหลัง										
หัวมันสดคละ	บาทต่อกก.	2.11	2.16	2.15	2.26	2.01	1.81	1.73	-4.4	-19.5
มันเส้น	บาทต่อกก.	6.76	6.78	6.78	7.32	6.54	5.48	5.90	7.7	-13.0
แป้งมัน	บาทต่อกก.	13.11	13.49	13.62	14.14	13.30	12.55	12.87	2.6	-5.5
อ้อยและน้ำตาล										
อ้อย	บาทต่อตัน	883	840	838	-	825	790	798	1.0	-4.8
น้ำตาลทรายดิบ (ตลาดนิวยอร์ก)	เซนต์ต่อ ปอนด์	16.33	13.14	12.45	11.29	14.68	14.33	17.09	19.3	37.3
กุ้งขาว										
กุ้งขาวขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม	บาทต่อกก.	210.64	160.23	150.43	154.67	151.50	179.35	159.17	-11.3	5.8

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สถาบันวิจัยยาง กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย

หมายเหตุ : % QoQ คือ ร้อยละการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับไตรมาสก่อนหน้า และ %YoY คือ ร้อยละการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน

ตารางแสดงทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า

หมายเหตุ: กราฟแท่ง เป็นผลพยากรณ์ในเดือนมิถุนายน 2559, กราฟเส้น เป็นผลพยากรณ์ในเดือนกรกฎาคม 2559

ที่มา: World Commodity Forecasts, The Economist Intelligence Unit (as of July 2016 Blue line)

ทิศทางราคาสินค้าเกษตรสำคัญในช่วง 2 ปีข้างหน้า

รายการ	หน่วย	2557	2558	2559	2560
ข้าว (Thai White Rice 100% 2 nd F.O.B Bangkok)	ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน	424	386	389	410
	% YoY	-13.4	-8.9	0.8	6.0
น้ำมันปาล์ม (Malaysian/Indonesian, CIF NW. Europe)	ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน	821	622	673	626
	% YoY	-4.2	-24.2	8.1	-6.9
Sugar (ISA daily average)	เซ็นต์ต่อปอนด์	17.01	13.43	16.57	17.38
	% YoY	-3.8	-21.0	23.3	4.9
ยางพารา* (Thailand RSS3 price)	ดอลลาร์ สหรัฐ.ต่อตัน	1,873	1,486	1,335	1,550
	% YoY	-33.4	-20.7	-10.2	16.1

ที่มา: World commodity Forecasts, The Economist Intelligence Unit (as of July 2016)

*เป็นราคา Thai Rubber Research Institute RSS3 spot prices, US\$/tonne (conversion from Baht)

ข้าว

Key Message

ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 ราคาข้าวเปลือกเจ้าในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้น ตามปริมาณผลผลิตในประเทศที่น้อยลง และความต้องการข้าวจากต่างประเทศที่ยังมีอยู่ คาดว่าราคาข้าวเปลือกเจ้าไตรมาส 3 จะยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามปริมาณผลผลิตข้าวของโลกที่น้อยลงและ ความต้องการข้าวโลกโดยรวมที่เพิ่มมากขึ้น

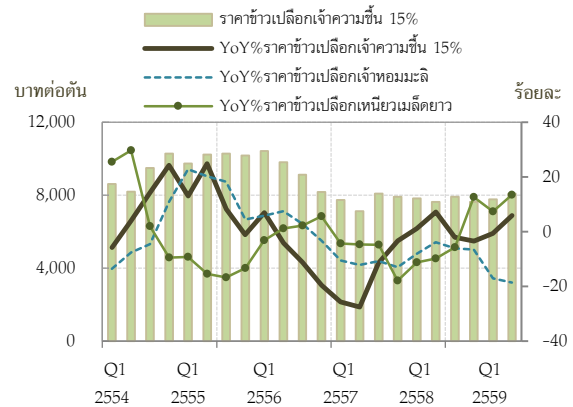
1. ภาวะราคาข้าว

1.1 ราคาข้าวไตรมาสที่ 2 ปี 2559

ราคาข้าวเปลือกเกือบทุกชนิดไตรมาสนี้ปรับเพิ่มขึ้นจากปัจจัยในประเทศอันเป็นผลจากปริมาณข้าวที่น้อยลงจากภาวะแล้ง ขณะที่ความต้องการข้าวของต่างประเทศยังชะลอตัวหลังจากเร่งขึ้นบ้างช่วงส่งมอบข้าว G to G ในไตรมาสก่อนหน้า โดยราคาข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 15% ในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.9 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันปีก่อน และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 3.9 จากตันละ 7,779 บาท เป็นตันละ 8,084 บาท ตามปริมาณผลผลิตในประเทศที่น้อยลงจากภาวะแล้ง และไตรมาสนี้ข้าวเปลือกเจ้ามีราคาถึงระดับแปดพันบาทต่อตัน หลังจากที่ทรงตัวประมาณ 7,500-7,900 บาทต่อตันตั้งแต่ปี 2558 สำหรับราคาข้าวเปลือกหอมมะลิลดลงต่อเนื่องร้อยละ 18.3 จากระยะเดียวกันปีก่อน โดยราคาข้าวเปลือกหอมมะลิเริ่มลดลงตั้งแต่เริ่มเก็บเกี่ยวข้าวในเดือนพฤศจิกายน เนื่องจากการเร่งรีบเก็บเกี่ยวทำให้ข้าวมีความชื้นสูง สำหรับราคาข้าวเปลือกเหนียวยังอยู่ในระดับสูงที่ตันละ 12,631 บาท (รูปที่ 1)

รูปที่ 1

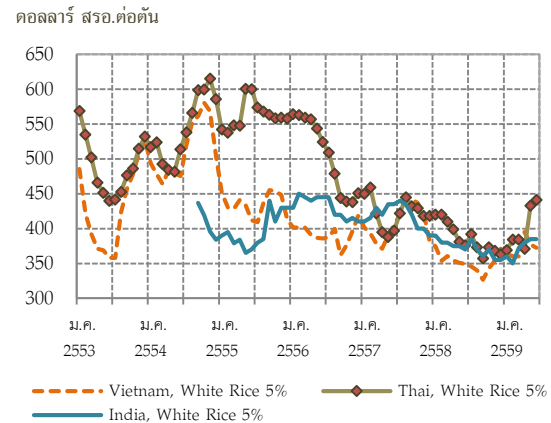
ราคาข้าวเปลือกเจ้าที่เกษตรกรขายได้ ณ โรงนา

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รูปที่ 2

ราคาส่งออกข้าวของผู้ส่งออกสำคัญในตลาดโลก

ที่มา: World Bank และ FAO

1.2 แนวโน้มราคาข้าว

ราคาข้าวในตลาดโลกปี 2559 คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปริมาณผลผลิตที่เหลือน้อยและความต้องการเพิ่มขึ้น เดือน กรกฎาคม 2559 The Economist Intelligence Unit (EIU) คาดว่าราคาส่งออกข้าวสาร 100% ปี 2559 จะเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.8 จากราคาตันละ 386 ดอลลาร์ สรอ. เป็นตันละ 389 ดอลลาร์ สรอ. โดยในช่วงครึ่งปีแรกราคาจะทรงตัวอยู่ในระดับต่ำเฉลี่ยตันละ 381 ดอลลาร์ สรอ. ขณะที่ครึ่งปีหลังคาดว่าราคาจะปรับเพิ่มขึ้นเป็นตันละ 390-400 ดอลลาร์ สรอ. เนื่องจากผลผลิต

ข้าวโลกลดลงจากภาวะแล้ง โดยเฉพาะจากประเทศผู้ส่งออกข้าวสำคัญ เช่น ไทย อินเดีย เวียดนาม และปากีสถาน ขณะที่ความต้องการข้าวในตลาดโลกโดยรวมเพิ่มมากขึ้นจากปีก่อน

2. ปัจจัยกำหนดราคา

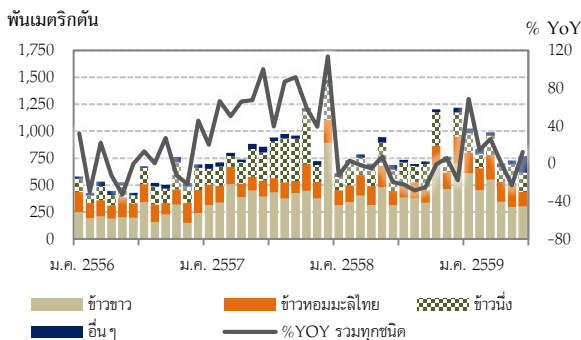
2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

การส่งออกข้าวไทยไปตลาดต่างประเทศชะลอลงเนื่องจากอุปทานที่มีอยู่จำกัดจากภาวะแล้ง ขณะที่ความต้องการข้าวในตลาดโลกยังมีอยู่ ในไตรมาสนี้ ไทยส่งออกข้าวประมาณ 2.2 ล้านตัน (รูปที่ 3) ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนเล็กน้อยร้อยละ 5.6 จากภายหลังจากเร่งส่งมอบข้าว G to G ไปยังจีนและอินโดนีเซียในไตรมาสก่อนหน้า

อย่างไรก็ตาม จากการคาดการณ์ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) คาดว่าความต้องการบริโภคข้าวของโลกของปี 2559/60 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 1.7 ล้านตัน เป็น 480.4 ล้านตัน ขณะที่ผลผลิตข้าวโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเป็น 480.7 ล้านตัน จาก 470.9 ล้านตัน ส่งผลให้สต็อกปลายปีเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจาก 106.6 ล้านตันในปี 2558/59 เป็น 106.9 ล้านตันปี 2559/60 และปริมาณการค้าข้าวลดลงจากปีก่อน จาก 41.4 ล้านตันเหลือ 40.6 ล้านตัน (ตารางที่ 1)

รูปที่ 3

ปริมาณการส่งออกข้าวไทย

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 1

ปริมาณการผลิต การบริโภค และสต็อกข้าวโลก

(หน่วย: ล้านตันข้าวสาร)

	2557/58	2558/59	ปริมาณการ 2559/60	
			ณ พ.ค. 59	ณ มิ.ย. 59
ผลผลิต	478.7	470.9	480.7	480.7
บริโภค	478.7	478.7	480.5	480.4
การค้า	42.8	41.4	40.7	40.6
สต็อกปลายปี	114.4	106.6	106.6	106.9

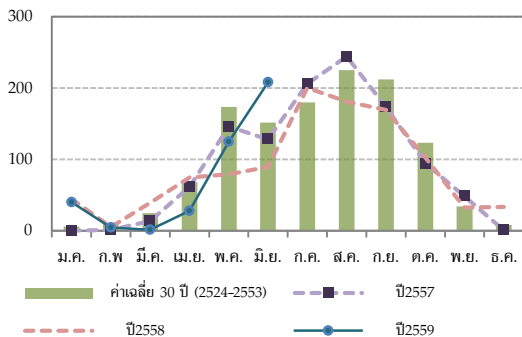
ที่มา: United States Department of Agriculture (USDA)

ผลผลิตข้าวครึ่งปีแรกอยู่ในระดับต่ำ จากภาวะแล้ง โดยอยู่ที่ 4.8 ล้านตัน ลดลงจากระยะเดียวกันปีก่อนร้อยละ 29.7 จาก 1) พื้นที่เพาะปลูกข้าวลดลง เพราะปริมาณน้ำไม่เพียงพอทำให้เกษตรกรบางส่วนไม่สามารถเพาะปลูกข้าวได้ และบางส่วนหันไปปลูกพืชอื่นที่ใช้น้ำน้อยกว่า เช่น อ้อย ผักสวนครัว มีเพียงเกษตรกรที่มีแหล่งน้ำของตัวเอง หรือ ใกล้เคียงแหล่งน้ำธรรมชาติเท่านั้นที่สามารถทำการเพาะปลูกได้ และ 2) ผลผลิตต่อไร่ลดลงเพราะต้นกล้าแห้งตาย และการเจริญเติบโตของต้นข้าวไม่เต็มที่

สำหรับแนวโน้มผลผลิตข้าวในปี 2559/60 คาดว่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.6 จากปีก่อนเป็น 25.05 ล้านตัน จากปริมาณน้ำฝนที่กลับเข้าสู่ระดับปกติ โดย ณ เดือนมิถุนายน ระดับน้ำฝนอยู่ที่ 208.1 มิลลิเมตรสูงกว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 30 ปี ที่ 151.5 มิลลิเมตร ซึ่งเพียงพอต่อการผลิตข้าวในปีที่ใช้น้ำฝนเป็นหลัก ทำให้เกษตรกรบางส่วนที่เคยปล่อยพื้นที่ว่างเริ่มเตรียมดินและทยอยปลูกข้าวในบางพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่ฝนเริ่มตกแล้ว ประมาณร้อยละ 30 ของพื้นที่ปลูกข้าวในปี

รูปที่ 4

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยทั่วประเทศ (หน่วย : มิลลิเมตร)

ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา

2.2 ปัจจัยระยะสั้นและระยะปานกลาง

สินค้าคงคลังของโลกอยู่ในระดับต่ำ สำหรับสต็อกข้าวสารไทย ณ สิ้นปี 2559 กระทรวงเกษตรสหรัฐอเมริกา คาดว่าจะคงเหลือที่ 6.1 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนที่ 10.1 ล้านตัน ส่วนสำคัญมาจากการส่งออก G to G ที่มากขึ้น และปริมาณผลผลิตที่น้อยลงจากฤดูการผลิตล่าสุด ทั้งนี้ สัดส่วนสต็อกข้าวสารโลกต่อความต้องการบริโภคค่อนข้างทรงตัว โดย ณ สิ้นปี 2559 และปี 2560 คาดว่าจะอยู่ที่ร้อยละ 22.2 และ 22.1 ตามลำดับ

3. นโยบายและมาตรการ

3.1 สำหรับสต็อกข้าวภายในประเทศที่เกิดจากโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554-2557 นับตั้งแต่ต้นปี 2559 จนถึงสิ้นเดือนมิถุนายน 2559 รัฐบาลไทยได้ระบายสต็อกข้าวอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ปริมาณผลผลิตข้าวในตลาดเหลือน้อย ระบายข้าวไปแล้วรวม 4 ครั้ง จำนวน 4.1 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 37,000 ล้านบาท คาดว่าจะมีข้าวคงเหลือประมาณ 9-10 ล้านตัน แม้ว่าสต็อกข้าวของภาครัฐจะมีการระบายอย่างต่อเนื่องและกดดันราคาข้าวอยู่บ้างแต่ไม่มากนัก เพราะคุณภาพข้าวจากสต็อกที่เหลืออยู่ค่อนข้างดีกว่าข้าวฤดูกาลใหม่

3.2 มาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2559-2560 ผ่านระบบของธนาคารเพื่อการเกษตรและ

สหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) วงเงินช่วยเหลือรวม **45,589** ล้านบาท ประกอบไปด้วย

3.2.1) โครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือต้นทุนการผลิตให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวรายย่อยปีการผลิต 2559/2560 โดยสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินรายละ 10 ไร่ มีจำนวนเกษตรกรที่อยู่ในเกณฑ์ที่ได้รับความช่วยเหลือ 3.7 ล้านราย วงเงินช่วยเหลือรวม 37,000 ล้านบาท

3.2.2) โครงการพักชำระหนี้เงินต้นและลดดอกเบี้ยเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2559/2560 ซึ่งจะพักหนี้เงินต้นให้เกษตรกรที่มีเงินต้นไม่เกิน 500,000 บาท และลดดอกเบี้ยให้เกษตรกรร้อยละ 3 เป็นเวลา 2 ปี วงเงินช่วยเหลือรวม 5,400 ล้าน

3.2.3) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการความรู้ทางการเงินและการปรับการผลิตแก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย จำนวน 300,000 ราย วงเงินช่วยเหลือรวม 258 ล้านบาท

3.2.4) โครงการประกันภัยข้าวนาปี ปีการผลิต 2559 ภาครัฐและธ.ก.ส. ร่วมกันออกค่าเบี้ยประกันภัยผลผลิตเสียหายให้แก่เกษตรกรที่มาขอสินเชื่อและเป็นลูกค้าธ.ก.ส. ส่วนเกษตรกรที่ไม่เป็นลูกค้า ธ.ก.ส. รัฐช่วยเหลือโดยการจ่ายเบี้ยประกันภัยให้บางส่วน วงเงินช่วยเหลือรวม 2,071.13 ล้านบาท

ยางพารา

Key Message

ราคายางแผ่นดิบปรับตัวเพิ่มขึ้นมากจากผลผลิตที่ออกสู่ตลาดน้อย เพราะอากาศร้อนและแล้งนาน เกษตรกรเปิดกรีดยางได้ล่าช้า ผลักให้ระดับราคาสูงขึ้นก่อนจะลดลงบ้างในช่วงหลังของไตรมาสเพราะหลายพื้นที่เริ่มเปิดกรีดยางได้ นอกจากนี้การเร่งซื้อของผู้ประกอบการและราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น ช่วยหนุนราคายางในระดับหนึ่ง สำหรับแนวโน้มราคายางปี 2559 คาดว่าอยู่ในช่วง 45 - 50 บาทต่อกิโลกรัม เนื่องจากผลผลิตในหลายประเทศลดลงอย่างมีนัยสำคัญ และทิศทางราคาน้ำมันดิบปรับดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังคงต้องติดตามทิศทางการฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีนและประเทศกลุ่ม G3 ซึ่งจะกระทบการใช้ยางในระยะต่อไป

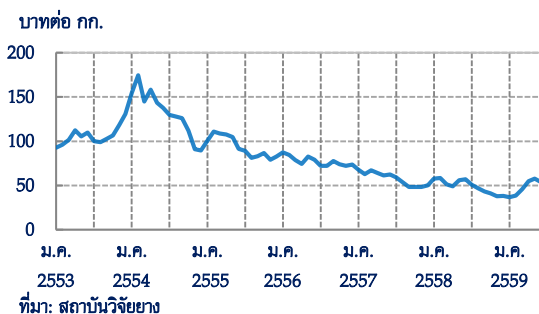
1. ภาวะราคายาง

1.1 ไตรมาสที่ 2 ปี 2559

ราคายาง ปรับตัวเพิ่มขึ้นมาก โดยราคายางแผ่นดิบชั้น 3 เฉลี่ย 55.55 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นร้อยละ 37.6 จาก 40.38 บาทต่อกิโลกรัมในไตรมาสก่อน เนื่องจากอากาศร้อนและแล้งนาน เกษตรกรเปิดกรีดยางได้ล่าช้า นอกจากนี้การเร่งซื้อของผู้ประกอบการและราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับราคายางในตลาดล่วงหน้ามีสัญญาณขาขึ้น จึงเป็นปัจจัยหนุนราคายางสูงขึ้น ก่อนจะลดลงบ้างในช่วงหลังของไตรมาสเพราะมีฝนตก หลายพื้นที่เริ่มเปิดกรีดยางได้ (รูปที่ 5)

รูปที่ 5

ราคายางแผ่นดิบชั้น 3

1.2 แนวโน้มปี 2559

สภาพอากาศที่แห้งแล้งกว่าปีก่อน ฤดูยางผลัดใบจึงมีโอกาสยาวนานขึ้น และยังคงมีปัญหาการขาดแคลนแรงงานกรีดยาง ทำให้ผลผลิตในหลายประเทศมีแนวโน้มลดลง ขณะที่ผู้ประกอบการมีการเร่งซื้อเพื่อชดเชยสต็อก และยังมีคำสั่งซื้อตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่เป็นไปอย่างช้าๆ ประกอบกับแรงกดดันสถานการณ์ราคาน้ำมันตกลดลง จึงเป็นปัจจัยหนุนราคายางให้ปรับขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม นโยบายการลดกำลังการผลิตส่วนเกินในอุตสาหกรรม และปัญหาการถูกเก็บภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-dumping duties : AD) ของจีน ส่งผลกระทบต่อความต้องการใช้ยางเพื่ออุตสาหกรรมยางล้อรถยนต์มีแนวโน้มทรงตัวต่อเนื่องและมีความเป็นไปได้ที่จะมีการชะลอซื้อยางธรรมชาติในบางช่วง จึงอาจทำให้ราคายางปรับตัวไม่สูงขึ้นมากนัก ดังนั้น คาดว่าราคายางเฉลี่ยทั้งปี 2559 อยู่ในช่วง 45 - 50 บาทต่อกิโลกรัม

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการใช้ ดัชนี Purchasing Manager Index (PMI) ภาคการผลิตของสำนักงานสถิติจีนในช่วงไตรมาสนี้อยู่ที่ระดับ 50.0 เพิ่มสูงขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า จากการกลับมาเร่งผลิตสินค้าหลังหยุดกิจกรรมการผลิตในช่วงตรุษจีน อย่างไรก็ตาม ในภาพรวม ความต้องการใช้ยางของจีน โดยสะท้อนจากคำสั่งซื้อของผู้ประกอบการไทยที่ได้รับยังคงมีต่อเนื่องและอยู่ในระดับทรงตัว

International Rubber Study Group (IRSG) คาดการณ์ความต้องการใช้ยางโลกปี 2559 อยู่ที่ 12.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.1 ซึ่งเป็นการฟื้นตัวในอัตราที่เร็วกว่าปีก่อน จากการใช้จ่ายของประเทศอินเดีย เอเชียอื่นๆ และสหรัฐฯ อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้ยางธรรมชาติยังมีความเสี่ยงที่ต้องติดตามจากการเติบโตของเศรษฐกิจจีนซึ่งมีบทบาทสำคัญในการ

กำหนดราคายาง และราคาน้ำมันที่ต่ำเป็นเวลานานในช่วงก่อนหน้า ทำให้ยางสังเคราะห์ได้เปรียบในเชิงแข่งขันกับยางธรรมชาติมากขึ้น (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

ปริมาณอุปสงค์ยางธรรมชาติของประเทศผู้ใช้หลัก (หน่วย: พันตัน)				
ประเทศ	2557	2558	2559	2560
จีน	4,760	4,820	4,916	5,064
ยุโรป	1,139	1,174	1,186	1,197
อเมริกาเหนือ	1,059	1,065	1,092	1,108
อินเดีย	1,012	992	1,021	1,067
เอเชียอื่นๆ	2,388	2,498	2,573	2,651
ญี่ปุ่น	709	722	722	722
โลก	12,125	12,348	12,611	12,953
%YoY	6.1	1.8	2.1	2.7

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, June 2016

การส่งออกยาง ในไตรมาส 2 ปี 2559 มีปริมาณลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 7.6 ตามผลผลิตที่ลดลงเพราะอากาศแห้งแล้งกว่าปีก่อน และส่วนหนึ่งเป็นผลจากฐานสูง เพราะมีการเร่งส่งออกยางคอมพาวด์ก่อนปรับสูตรการผลิตในเดือน ก.ค. 2558 ขณะเดียวกันมูลค่าลดลงจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 16.3 (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

การส่งออกยางแปรรูปรวมยางคอมพาวด์ของไทย (ปริมาณ: พันตัน, มูลค่า: ล้านบาท)				
ประเทศ	ไตรมาส 2/59 (เม.ย. - มิ.ย.)		% YoY	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
จีน	368.3	17,751.9	-28.7	-29.5
มาเลเซีย	200.8	5,443.8	35.4	-1.8
ญี่ปุ่น	49.9	2,519.2	-13.6	-22.5
สหภาพยุโรป	80.7	4,070.4	46.1	35.8
เกาหลีใต้	35.2	1,676.2	-7.6	-12.4
สหรัฐอเมริกา	52.5	2,616.3	36.8	20.9
อื่นๆ	113.9	5,331.5	-6.0	-11.0
รวม	901.4	39,409.2	-7.6	-16.3

ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลผลโดย สปท.สำนักงานภาคใต้

การผลิต สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ประเมินการผลิตยางของไทยไตรมาส 2 ปี 2559

จำนวน 702,056 ตัน ลดลงร้อยละ 4.6 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากสภาพอากาศที่ร้อนจัด ปริมาณฝนน้อย กระทั่งต่อการให้ผลผลิตของต้นยาง

ขณะเดียวกัน IRSG ประเมินการผลิตยางโลกในปี 2559 ลดลงถึงร้อยละ 5.0 จากปีก่อน จากผลผลิตยางของทุกประเทศผู้ผลิตสำคัญ ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย และเวียดนาม มีปริมาณลดลง เนื่องจากได้รับผลกระทบจากปรากฏการณ์เอลนีโญที่รุนแรงขึ้น ทำให้อากาศแห้งแล้ง คาดว่าน้ำยางออกนอกร้อยกว่าปกติ นอกจากนี้สถานการณ์ราคาที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ไม่จูงใจให้เกษตรกรกรีดยาง ทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนแรงงาน (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

ปริมาณผลผลิตยางธรรมชาติของประเทศผู้ผลิตหลัก (หน่วย: พันตัน)				
ประเทศ	2557	2558	2559	2560
ไทย	4,324	4,473	4,026	4,288
อินโดนีเซีย	3,153	3,175	3,017	3,122
เวียดนาม	954	1,017	1,007	1,027
จีน	840	794	806	818
มาเลเซีย	668	695	675	691
อินเดีย	705	575	552	574
โลก	12,070	12,267	11,650	12,130
%YoY	-1.5	1.6	-5.0	4.1

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, June 2016

ราคาน้ำมันดิบ ราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส (WTI) ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เฉลี่ย 45.41 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรล ปรับเพิ่มขึ้นจาก 33.18 ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในไตรมาสก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.9 เนื่องจากสหรัฐฯ ลดปริมาณแท่นขุดเจาะและลดกำลังการผลิต ประกอบกับเหตุความขัดแย้งในประเทศผู้ผลิตน้ำมันดิบที่สำคัญ ได้แก่ ลิเบีย และไนจีเรีย ทำให้ตลาดคาดการณ์ว่าอุปทานน้ำมันดิบมีแนวโน้มสู่ภาวะตึงตัว หลังจากอุปทานน้ำมันดิบโลกหายไปส่วนหนึ่ง

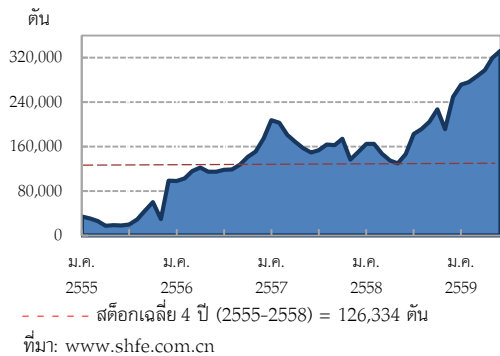
2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง สต็อกยางแข็งไฮของจีนเพิ่มขึ้นต่อเนื่องในช่วงไตรมาสนี้ โดยสต็อก ณ วันที่ 30

มิถุนายน 2559 มีปริมาณ 332,687 ตัน เพิ่มขึ้นจาก 286,622 ตัน ณ วันที่ 30 มีนาคม 2559 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.1 (รูปที่ 6)

รูปที่ 6

ปริมาณสต็อกยางแข็งใช้ของจีน

IRSG คาดว่าในปี 2559 ความต้องการใช้ยางโลกจะเพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตลดลงอย่างชัดเจน ทำให้สต็อกยางโลกปี 2559 ลดลงมาอยู่ที่ประมาณ 2.2 ล้านตัน และมีแนวโน้มลดลงจนถึงระดับประมาณ 1.4 ล้านตันในปี 2560 (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

ผลผลิตและการใช้ยางธรรมชาติของโลก (หน่วย: พันตัน)

	2557	2558	2559	2560
ผลผลิต	12,070	12,267	11,650	12,130
การใช้	12,125	12,348	12,611	12,953
ผลผลิตหักการใช้	-55	-81	-961	-824
สต็อกปลายปี	3,240	3,159	2,198	1,375

ที่มา: IRSG และ The Economist Intelligence Unit, June 2016

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ เนื่องจากเป็นช่วงฤดูยางผลัดใบ เกษตรกรปิดกรีดยาง ประกอบกับอากาศร้อนจัด น้ำยางออกน้อย ทำให้ผลผลิตในไตรมาสนี้น้อยกว่าไตรมาสก่อนร้อยละ 26.5

สินค้าโภคภัณฑ์ ราคาซื้อขายยางในตลาดล่วงหน้า TOCOM (Tokyo Commodity Exchange) (ส่งมอบล่วงหน้า 5 เดือน) ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เฉลี่ย กิโลกรัมละ 170.85 เยน เพิ่มขึ้นจากกิโลกรัมละ 160.66 เยนในไตรมาสก่อน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.3 เนื่องจากตลาดมีการคาดการณ์ว่าผลผลิตยางในหลายประเทศลดลงเพราะเป็นช่วงปิดกรีดยาง และสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบที่สูงขึ้นเป็นปัจจัยหนุนให้ผู้ซื้อขายและนักลงทุนเร่งซื้อขายเพิ่มขึ้น

ปาล์มน้ำมัน

Key Message

ราคาผลปาล์มทะเลทรายและราคาน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน ตามสต็อกน้ำมันปาล์มที่ลดลงจากความต้องการใช้ในประเทศที่มีต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านพลังงาน ประกอบกับราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซียเพิ่มขึ้น สำหรับแนวโน้มราคาปาล์มน้ำมันปี 2559 คาดว่าอยู่ในช่วง 5 - 6 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากสต็อกลดลงตามผลผลิตที่ลดลงจากสภาพอากาศแห้งแล้งและความต้องการใช้ในประเทศที่เพิ่มขึ้น

1. ภาวะราคาปาล์มน้ำมัน

1.1 ไตรมาสที่ 2 ปี 2559

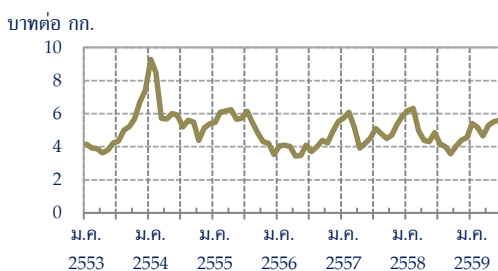
ราคาผลปาล์มทะเลทราย เฉลี่ยกิโลกรัมละ 5.47 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 7.8 เช่นเดียวกับราคาน้ำมันปาล์มดิบเฉลี่ยกิโลกรัมละ 33.90 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 14.6 ตามสต็อกน้ำมันปาล์มที่มีเพียงระดับปลอดภัย ประกอบกับผู้ประกอบการโรงสกัดและลานเทมิจำนวนมาก ทำให้เกิดการแย่งซื้อผลปาล์มกันในราคาสูง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซียที่เพิ่มขึ้นเป็นเฉลี่ยกิโลกรัมละ 23.18 บาท

หรือเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 11.7 ตามสต็อกน้ำมันปาล์มที่ลดลง (รูปที่ 7)

เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนราคาผลปาล์มทะลายเพิ่มขึ้นร้อยละ 21.3 เช่นเดียวกับราคาน้ำมันปาล์มดิบเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.5 เนื่องจากสต็อกน้ำมันปาล์มลดลงมาก จากผลผลิตปาล์มน้ำมันที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาอ้างอิงในตลาดมาเลเซีย ที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.6 จากผลผลิตที่ลดลงจากภัยแล้ง

รูปที่ 7

ราคาผลปาล์มทะลายที่โรงสกัดรับซื้อ

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

1.2 แนวโน้มราคาปาล์มน้ำมัน

ราคาปาล์มน้ำมันในไตรมาสที่ 3 คาดว่าจะปรับลดลงจากผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมากขึ้น จากภาวการณ์ยา อย่งไรก็ตาม จากสภาพอากาศที่แห้งแล้งยาวนานในช่วงก่อนหน้า อาจทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นไม่มาก

สำหรับราคาเฉลี่ยทั้งปีจะอยู่ในช่วง 5 - 6 บาทต่อกิโลกรัม เพิ่มขึ้นจากปีก่อน เนื่องจากผลผลิตได้รับผลกระทบจากสภาพอากาศแห้งแล้งที่ยาวนานกว่าที่ผ่านมา ประกอบกับความต้องการใช้ในประเทศที่เพิ่มขึ้นทั้งการบริโภคและด้านพลังงาน ส่งผลให้สต็อกน้ำมันปาล์มลดลงจากปีก่อน อย่งไรก็ตาม ราคาน้ำมันพีชอื่นลดลง ประกอบกับราคาน้ำมันปาล์มของไทยสูงกว่าตลาดโลกมาก จะส่งผลต่อความต้องการบริโภคน้ำมันปาล์มทั้งในประเทศและต่างประเทศ อาจทำให้ราคาปาล์มน้ำมันในปี 2559 ไม่สูงมากนัก

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการใช้ในประเทศ ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 มีจำนวน 467,171 ตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 10.1 เป็นผลจากความต้องการเพื่อการบริโภคและใช้ในอุตสาหกรรม 219,576 ตัน ลดลงร้อยละ 19.8 เนื่องจากราคาน้ำมันถั่วเหลืองบรรจุขวดปรับลดลง จึงทำให้ผู้บริโภคลดการบริโภคน้ำมันปาล์มและหันไปบริโภคน้ำมันถั่วเหลืองมากขึ้น ขณะที่ ความต้องการเพื่อผลิตไบโอดีเซล 247,595 ตัน ใกล้เคียงกับไตรมาสก่อน

ความต้องการใช้ในประเทศ ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 การนำเข้าน้ำมันปาล์มของอินเดียเพิ่มขึ้น โดยมีจำนวน 2,000,619 ตัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 3.1 ตามต้องการที่เพิ่มขึ้นในช่วงเทศกาลถือศีลคอด (รวมฎอน) ขณะที่ การนำเข้าน้ำมันปาล์มของจีนลดลง โดยมีจำนวน 706,597 ตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 39.1 และ เนื่องจากราคาน้ำมันพีชอื่นอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะน้ำมันถั่วเหลือง ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น ประกอบกับการบริโภคชะงักงันสำเร็จรูปในจีนชะลอตัว จึงมีการนำเข้าน้ำมันปาล์มลดลง

การส่งออก น้ำมันปาล์มทุกชนิดของไทย ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 มีจำนวน 7,552 ตัน คิดเป็นมูลค่า 335 ล้านบาท ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 30.1 และ 6.8 ตามลำดับ เนื่องจากราคาน้ำมันปาล์มไทยสูงกว่าราคาตลาดโลกถึง 10.70 บาทต่อกิโลกรัม ทำให้ความต้องการซื้อจากต่างประเทศลดลง

สำหรับมาเลเซีย การส่งออกน้ำมันปาล์มดิบ ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 มีจำนวน 3.6 ล้านตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 2.9 เนื่องจากความต้องการของตลาดหลัก โดยเฉพาะ จีน ลดลงตามภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว ประกอบกับราคาน้ำมันพีชอื่นอยู่ในระดับต่ำ ทำให้ตลาดมีทางเลือกมากขึ้น

การผลิต ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 ผลผลิตปาล์ม น้ำมันของไทยที่โรงสกัดรับซื้อ มีจำนวน 3.1 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 31.2 ตามฤดูกาล ทำให้ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบของไทยมีจำนวน 502,144 ตัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 28.1 อย่างไรก็ตาม หากเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนผลผลิตลดลง จากผลกระทบจากสภาพอากาศแห้งแล้งที่ยาวนาน ประกอบกับเปอร์เซ็นต์การให้น้ำมันที่ลดลง

เช่นเดียวกับมาเลเซีย ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 มีจำนวน 4.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 23.8 ตามฤดูกาล แต่หากเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ผลผลิตลดลงจากภัยแล้ง

ข้อมูล The Economist Intelligence Unit (EIU) เดือนมิถุนายน 2559 คาดการณ์ผลผลิตน้ำมันปาล์มโลกปี 2558/59 น้อยกว่าการใช้ 0.8 ล้านตัน เนื่องจากผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบในแหล่งผลิตสำคัญของโลก ได้แก่ มาเลเซียและอินโดนีเซียได้รับผลกระทบจากภัยแล้งทำให้ผลผลิตลดลง ขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มโลกเพิ่มขึ้นตามการบริโภคน้ำมันปาล์มของอินเดีย อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้นไม่มากนัก เป็นผลจากการลดลงของราคาน้ำมันพืชอื่น ทำให้ผู้บริโภคมีทางเลือกมากขึ้น

ส่วนแนวโน้มปี 2559/60 คาดว่าผลผลิตน้ำมันปาล์มโลกหักการใช้จ่ายจะเพิ่มขึ้น ตามผลผลิตที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการบริโภค เนื่องจากผลผลิตในแหล่งผลิตสำคัญทั้งอินโดนีเซีย มาเลเซีย และไทย เร่งตัวขึ้น จากการเพิ่มขึ้นของพื้นที่ให้ผลและสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยมากขึ้น ส่งผลให้สต็อกน้ำมันปาล์มโลกในปี 2559/60 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนเป็น 12.8 ล้านตัน (ตารางที่ 6)

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2559 สต็อกน้ำมันปาล์มดิบของไทยมีจำนวน 222,276 ตัน (ตารางที่ 7) เพิ่มขึ้นจากสิ้นไตรมาสก่อนร้อยละ 14.0 เนื่องจากความต้องการใช้บริโภคในประเทศลดลง

ตารางที่ 6

ผลผลิตและการใช้น้ำมันปาล์มของโลก
(หน่วย: พันตัน)

	2556/57	2557/58	2558/59	2559/60
ผลผลิต	59,865	61,965	60,875	65,664
การใช้	59,085	59,935	61,695	64,210
ผลผลิตหักการใช้	780	2,030	-820	1,454
สต็อกปลายปี	10,101	12,146	11,327	12,781

ที่มา: The Economist Intelligence Unit, June 2016.

ตารางที่ 7

บัญชีสมมูลน้ำมันปาล์มดิบของไทย
(หน่วย : พันตัน)

	ไตรมาส 1 2559	พฤษภาคม 2559	มิถุนายน 2559
1.สต็อกต้นงวด	334.7	213.3	220.3
<i>ปริมาณผลปาล์มที่รับซื้อ</i>	<i>2,375.5</i>	<i>1,090.8</i>	<i>870.4</i>
2.ผลผลิตน้ำมันปาล์มดิบ	392.0	168.4	145.8
3.นำเข้า	3.3	1.7	-
4.ใช้ในประเทศ	519.9	158.5	140.4
- บริโภค+อุตสาหกรรมอื่น	273.7	72.0	68.1
- โบโอดีเซล	246.2	86.5	72.3
5.ส่งออก	15.1	4.6	3.4
6.สต็อกปลายงวด	195.0	220.3	222.3

ที่มา: กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์

หมายเหตุ : 6 = 1+2+3-4-5

สำหรับสต็อกน้ำมันปาล์มดิบของมาเลเซีย ณ สิ้นเดือนพฤษภาคม 2559 มีจำนวน 1.6 ล้านตัน ลดลงจากสิ้นไตรมาสก่อนร้อยละ 12.7 ตามผลผลิตที่ลดลงจากผลกระทบของภัยแล้ง

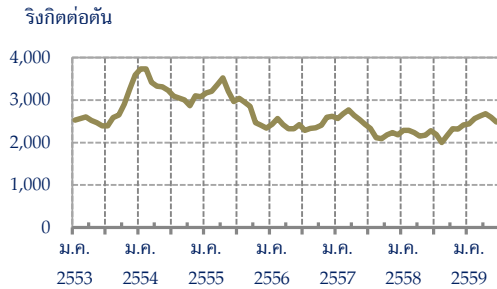
2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สินค้าโภคภัณฑ์ ราคาน้ำมันปาล์มดิบมาเลเซียในตลาดล่วงหน้า (ส่งมอบล่วงหน้า 2 เดือน) ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 เฉลี่ยตันละ 2,589.63 ริงกิต (รูปที่ 8) เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 1.7 เนื่องจากมาเลเซียจะเพิ่มสัดส่วนการใช้ไบโอดีเซลในภาคการขนส่งจากปี 7 เป็นปี 10 ในเดือนกรกฎาคม ทำให้ความต้องการใช้น้ำมันปาล์มเพิ่มขึ้น จะเห็นได้จากปริมาณการซื้อขาย

น้ำมันปาล์มดิบในตลาดล่วงหน้ามาเลเซีย ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 มีจำนวน 3,155,859 สัญญา เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนที่มีจำนวน 2,663,226 สัญญา

รูปที่ 8

ราคาน้ำมันปาล์มดิบตลาดล่วงหน้ามาเลเซีย (2 เดือน)

ที่มา: www.bursamalaysia.com

3. นโยบายและมาตรการ

3.1 คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) และคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) มีมติให้องค์การคลังสินค้า (อคส.) รับผิดชอบน้ำมันปาล์มดิบจำนวน 1 แสนตัน จากโรงสกัดที่เข้าร่วมโครงการในราคาไม่ต่ำกว่า 26.20 บาทต่อกิโลกรัม เพื่อให้โรงสกัดรับซื้อผลปาล์มจากเกษตรกรที่มีเปอร์เซ็นต์น้ำมัน 17% ในราคาไม่ต่ำกว่า 4.20 บาทต่อกิโลกรัม ในช่วงผลผลิตปาล์มออกสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก จนทำให้ราคาตกต่ำ เพื่อดูแลเสถียรภาพราคาผลผลิตปาล์มในประเทศ โดยมีระยะเวลาในการรับซื้อตั้งแต่เดือนเมษายน 2559 - มีนาคม 2560

3.2 สำนักงานคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ ออกประกาศราคาแนะนำการซื้อขายปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มใหม่ โดยประกาศมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2559 เป็นระยะเวลา 30 วัน โดยกำหนดให้โรงงานสกัดน้ำมันปาล์มรับซื้อผลปาล์มทะลายและผลปาล์มร่วง ตามอัตราน้ำมันดังนี้

(1) อัตราน้ำมันร้อยละ 21 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 6.80 บาท

(2) อัตราน้ำมันร้อยละ 20 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 6.50 บาท

(3) อัตราน้ำมันร้อยละ 19 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 6.20 บาท

(4) อัตราน้ำมันร้อยละ 18 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 5.90 บาท

(5) อัตราน้ำมันร้อยละ 17 รับซื้อไม่ต่ำกว่า กิโลกรัมละ 5.60 บาท

- กรณีอัตราน้ำมันสูงกว่าร้อยละ 21 ให้รับเพิ่มราคาซื้อขึ้นไม่น้อยกว่ากิโลกรัมละ 30 สตางค์ ต่ออัตราน้ำมันที่เพิ่มขึ้นทุกร้อยละ 1

- ให้ผู้รับซื้อปิดป้ายแสดงราคาซื้อผลปาล์มทะลาย ณ สถานที่รับซื้อให้ชัดเจน และผู้รับซื้อต้องรับซื้อให้ตรงกับราคาที่แสดงไว้ หากฝ่าฝืนปรับไม่เกิน 10,000 บาท

- ในกรณีที่ได้รับการร้องเรียนว่ามีการรับซื้อต่ำกว่าราคาแนะนำ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี หรือปรับไม่เกิน 140,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง

4.1 คณะอนุกรรมการด้านการตลาดปาล์มน้ำมัน เห็นชอบแผนปฏิรูปการผลิตและการตลาดปาล์มน้ำมันแบบครบวงจร และเตรียมเสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการปฏิรูปปาล์มน้ำมัน และคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) เห็นชอบต่อไป โดยแผนปฏิรูปดังกล่าวมีระยะเวลา 20 ปี โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ แผนระยะสั้น 5 ปี เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้มีผลผลิตต่อไร่ และเปอร์เซ็นต์น้ำมันมากขึ้น ส่วนแผนระยะกลางและยาว 10 - 20 ปี เพื่อผลักดันให้น้ำมันปาล์มมาผลิตเป็นไบโอดีเซลมากขึ้น รวมทั้งส่งเสริมให้น้ำมันปาล์มไปแปรรูปเป็นสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น

4.2 กรมธุรกิจพลังงาน ออกประกาศปรับลดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลจากน้ำมัน บี 7 เป็น

น้ำมัน ปี 5 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2559 เป็นต้นไป โดยปรับลดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลชั้นต่ำจากร้อยละ 6.5 เหลือร้อยละ 5 แต่ยังคงสัดส่วนผสมชั้นสูงไว้ตามอัตราเดิม คือ ไม่สูงกว่าร้อยละ 7 ซึ่งจะทำให้การใช้ไบโอดีเซลลดลงประมาณเดือนละ 28 ล้านลิตร หรือคิดเป็นปริมาณการใช้ น้ำมันปาล์มดิบสำหรับผลิตเป็นไบโอดีเซลเพื่อใช้ในภาคพลังงานที่ลดลงประมาณเดือนละ 20,000 ตัน จากเดิมใช้ประมาณเดือนละ 88,818 ตัน ลดลงเหลือเดือนละ 68,818 ตัน

มันสำปะหลัง

Key Message

ไตรมาสที่ 2/2559 ราคาหัวมันสำปะหลังลดลงทั้งจากไตรมาสก่อนและเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน เนื่องจากมันสำปะหลังมีเชื้อแป้งลดลงประมาณร้อยละ 1-3 ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ลดลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนจากผลกระทบจากภาวะภัยแล้ง โดยเกษตรกรบางส่วนเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังไม่ครบอายุ หัวมันจึงมีขนาดเล็กและเชื้อแป้งต่ำ ขณะที่ราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งภายในประเทศ และการส่งออกปรับตัวเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อน แต่เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อนยังคงลดลง ตามความผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะจีนซึ่งเป็นตลาดหลักของไทยที่เศรษฐกิจชะลอตัว และการเร่งระบายข้าวโพดที่อยู่ในสต็อกของรัฐบาลจีน การสิ้นสุดแผนการพัฒนาพลังงานทดแทนที่ใช้มันสำปะหลังเป็นวัตถุดิบสำคัญ รวมถึงในครึ่งปีแรกจีนยังคงหันไปนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังบางส่วนจากเวียดนาม และกัมพูชาโดยเฉพาะมันเส้น อย่างไรก็ตาม ภาพรวมการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทั้งปริมาณและมูลค่าสำหรับช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้การส่งออกลดลงร้อยละ 12.06 และร้อยละ 14.37 ตามลำดับ

1. ภาวะราคามันสำปะหลัง

1.1 ไตรมาสที่ 2 ปี 2559

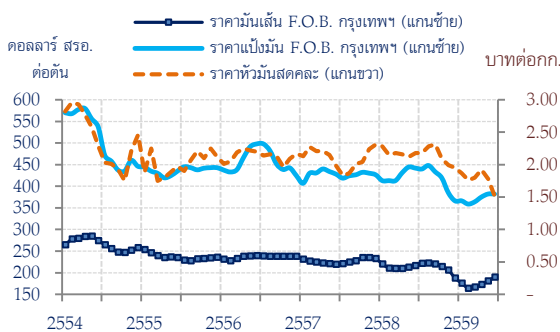
ราคาหัวมันสดคละไตรมาสที่ 2/2559 เฉลี่ย กิโลกรัมละ 1.73 บาท ลดลงจากไตรมาสก่อน และระยะเดียวกันของปีก่อน ตามความผันผวนของเศรษฐกิจโลก โดยเฉพาะการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ซึ่งเป็นผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังรายใหญ่ของโลก และการระบายสต็อกข้าวโพดจากมาตรการอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศของจีน พร้อมกับการสิ้นสุดมาตรการที่เคยกำหนดให้มันสำปะหลังเป็นสินค้าสำคัญในแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาพลังงานทดแทนของจีนได้สิ้นสุดลงในปี 2558 ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลจีนมีสต็อกข้าวโพดสูงถึง 150 ล้านตัน จึงเร่งระบายข้าวโพดให้กับผู้ประกอบการในประเทศเช่น โรงงานแป้งข้าวโพด หรือโรงงานแอลกอฮอล์/เอทานอล โดยรัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกตันละ 350-400 หยวน จากราคาในตลาดปัจจุบันตันละ 1,600-1,700 หยวนต่อตัน จึงทำให้ผู้นำเข้าชะลอการสั่งซื้อโดยเฉพาะมันเส้น เพื่อรอดูทิศทางของราคาเพราะสถานการณ์ปัจจุบันตลาดเป็นของผู้ซื้อ ประกอบกับในช่วงต้นปีผู้ประกอบการจีนจะนำเข้ามันเส้นจากเวียดนาม และกัมพูชา เพราะเป็นมันเส้นสะอาดหรือมันเส้นสับด้วยมือ ซึ่งเป็นมันเส้นคุณภาพและราคาถูกกว่า จนถึงสิ้นไตรมาสที่ 2 จึงจะหันมานำเข้าจากไทยเป็นหลัก รวมถึงปริมาณผลผลิตของพืชทดแทนทั้งข้าวโพดและธัญพืชของโลกในปีที่ผ่านมาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี อย่างไรก็ตาม ราคาส่งออกของมันเส้นและแป้งมัน ที่ลดลงกว่าร้อยละ 14.5 และร้อยละ 13.5 ตามลำดับ เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา อาจจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ผู้นำเข้า โดยเฉพาะจีนยังคงเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่สำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไทย

ราคาหัวมันสดคละเฉลี่ยไตรมาสที่ 2/2559 กิโลกรัมละ 1.73 บาท ลดลงร้อยละ 19.5 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อน (ไตรมาส 2/2558 = 2.15 บาท) มันเส้นส่งมอบ ณ คลังสินค้าท่าเรือเฉลี่ย กิโลกรัมละ 5.90 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 7.7 แต่เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีก่อนลดลงร้อยละ 13.0 (ไตรมาส 2/2558 = 6.78 บาท) ส่วนราคาแป้งมันตลาดกรุงเทพฯ กิโลกรัมละ

12.87 บาท เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 2.6 แต่ลดลงร้อยละ 5.5 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันในปีก่อน (ไตรมาส 2/2558 = 13.62 บาท) ส่วนราคาส่งออกมันเส้น (F.O.B. กรุงเทพฯ) เฉลี่ยตันละ 182.02 ดอลลาร์ สรอ.เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 7.6 แต่ลดลงร้อยละ 15.0 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันในปีก่อน (ไตรมาส 2/2558 = 213.47 ดอลลาร์ สรอ.) และแป้งมันเฉลี่ยตันละ 378.45 ดอลลาร์ สรอ.เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนร้อยละ 4.3 แต่ลดลงร้อยละ 13.8 เมื่อเทียบกับระยะเดียวกันในปีก่อน (ไตรมาส 2/2558 = 439.17 ดอลลาร์ สรอ.) (รูปที่ 9)

รูปที่ 9

ราคาหัวมันสดคละ มันเส้น และแป้งมันสำปะหลัง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำหรับไตรมาสที่ 2/2559 ราคาหัวมันสดคละในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเป็นพื้นที่เพาะปลูกและแหล่งผลิตมันสำปะหลังทั้งมันเส้น และแป้งมันรายใหญ่ของประเทศ มีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.71 บาท ลดลงทั้งจากไตรมาสก่อนและระยะเดียวกันในปีก่อนร้อยละ 8.0 และร้อยละ 23.6 ตามลำดับ (ไตรมาส 2/2558 = 2.24 บาท) ตามทิศทางราคาของประเทศ เนื่องจากหัวมันสดส่วนใหญ่มุ่งเข้าสู่โรงงานแป้งมัน เพราะผู้ประกอบการลานมันเส้นชะลอการรับซื้อ ตามทิศทางราคา และความต้องการใช้ในตลาดจีนเป็นสำคัญ

1.2 แนวโน้มราคามันสำปะหลัง

ราคาหัวมันสดคละในปี 2558 เฉลี่ยทั้งประเทศกิโลกรัมละ 2.16 บาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ที่กิโลกรัมละ 2.11 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.4 ซึ่งถือว่าใกล้เคียงกับที่คาดการณ์ไว้ในช่วง 2.17-2.22 บาท

ส่วนแนวโน้มในปี 2559 คาดว่าทั้งปีราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละประมาณ 1.78 บาท ลดลงจากปีก่อนค่อนข้างมากเนื่องจากคำสั่งซื้อลดลงมากจากต่างประเทศ โดยเฉพาะจีน และเฉพาะไตรมาสที่ 2/2559 ราคาเฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.73 ต่ำกว่าราคาที่คาดการณ์ไว้ที่เฉลี่ยกิโลกรัมละ 1.85 บาท จากการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน นโยบายการผลิตแอลกอฮอล์/เอทานอล และการระบายข้าวโพดของรัฐบาลจีน ความเปราะบางของเศรษฐกิจโลก รวมถึงสถานการณ์ความตึงเครียดของสงครามและภัยก่อการร้าย ที่ยังเป็นปัจจัยลบต่อการลงทุนและการขยายตัวของเศรษฐกิจโลก แม้จะมีการคาดการณ์ว่าความต้องการใช้มันสำปะหลังทั้งภายในประเทศและการส่งออกจะมีปริมาณรวมมากถึง 43.5 ล้านตันหัวมันสด (ตารางที่ 8) ขณะที่สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ประเมินว่าในปี 2559 จะมีผลผลิตมันสำปะหลังรวม 31.8 ล้านตัน ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 1.7 ตามสถานการณ์ภัยแล้ง ส่วนไตรมาสที่ 3 คาดว่าราคาเฉลี่ยที่กิโลกรัมละ 1.60 บาท

ตารางที่ 8

ตารางการใช้หัวมันสำปะหลังในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ปี 2557/58

รายการ	มันเส้น/มันอัดเม็ด = หัวมันสด	แป้งมัน=หัวมันสด	เอทานอล
ส่งออก	8.0=18.00	4.0=16.40	-
ในประเทศ	0.4=0.90	1.5=6.15	-
รวม(=ตัน)	8.4=18.90	5.50=22.55	2.00
	43%	52%	5%
รวมการใช้หัวมันสำปะหลัง= 43.45 ล้านตัน			
หัวมันสดในประเทศ 33.6+สต็อกและนำเข้า 9.85 ล้านตัน			

ที่มา : สรุปผลการสำรวจภาวะการผลิตมันสำปะหลังฤดูการผลิตปี 2558/59 เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2558 ที่คณะสำรวจซึ่งประกอบด้วย 4 สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจมันสำปะหลังและหน่วยงานภาครัฐ

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการ ในปีที่ผ่านมา จะเห็นได้ชัดเจนว่าปริมาณความต้องการใช้ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังลดลง ทั้งภายในประเทศ และตลาดต่างประเทศ ท่ามกลางความผันผวนของเศรษฐกิจโลกที่ยังมีความเปราะบาง ทั้งนี้ตลาดสำคัญของผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังส่วนใหญ่จะยังคงอยู่ใน

เอเชีย โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีความต้องการผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง โดยเฉพาะมันเส้นตามแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาพลังงานทดแทน ซึ่งแต่ละปีจีนจะนำเข้ามันเส้นกว่า 9 - 10 ล้านตัน แต่แผนดังกล่าวได้สิ้นสุดลงเมื่อเข้าสู่ปี 2559 รวมทั้งนโยบายการอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศ และการระบายข้าวโพดในสต็อกของจีนที่มีอยู่กว่า 150 ล้านตัน และการชะลอตัวของเศรษฐกิจจีน ซึ่งจะยังเป็นปัจจัยลบต่อราคาหัวมันสดและราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในปี 2559

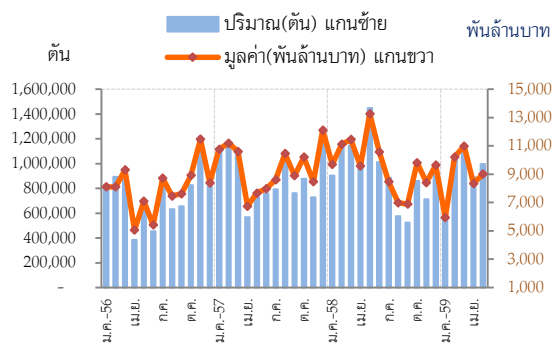
การผลิต ช่วงไตรมาสที่ 2/2559 นี้ซึ่งเข้าสู่ท้ายการผลิตฤดูกาลผลิตใหม่ปี 2558/59 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) คาดว่ามีพื้นที่เพาะปลูกรวม 8.9 ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.7 ผลผลิตรวม 30.91 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 4.5 ผลผลิตต่อไร่ 3.47 ตัน ลดลงร้อยละ 3.9 ในไตรมาสนี้มีหัวมันออกสู่ตลาดประมาณ 6.69 ล้านตัน ลดลงจากไตรมาสก่อนร้อยละ 60.8 แต่เพิ่มขึ้นร้อยละ 77.9 เมื่อเทียบจากระยะเดียวกันของปีก่อน นอกจากนี้สถานการณ์ภัยแล้งในประเทศที่ส่งผลค่อนข้างรุนแรงในช่วงกลางปีที่ผ่านมา และต้นปีนี้ จากปรากฏการณ์เอลนีโญ รวมถึงการแพร่ระบาดของเพลี้ยแป้ง และเชื้อราที่ทำให้เกิดโรครากหรือหัวมันเน่า นอกจากนี้ เกษตรกรบางส่วนมีการปลูกมันสำปะหลังในนาข้าวช่วงหลังเก็บเกี่ยวข้าวนาปี และเร่งเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังอายุ 6 เดือนช่วงเริ่มมีฝนตกในเดือนพฤษภาคม เป็นผลให้น้ำหนักและเชื้อแป้งต่ำ และผลผลิตหัวมันสดลดต่ำลงกว่าที่คาดการณ์ไว้ นอกจากนี้ ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศทั่วโลกที่อาจจะส่งผลเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตรทั่วโลก ส่งผลให้ปริมาณมันสำปะหลังที่ออกสู่ตลาดลดลง อาจทำให้กับราคามันสำปะหลังในตลาดโลกปรับเพิ่มขึ้น

การส่งออก ปี 2558 มีปริมาณรวม 11.2 ล้านตัน มูลค่า 115,888.8 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2557 ทั้งปริมาณ และมูลค่า (YoY +3.4%, +1.9%) ซึ่งถือเป็นปริมาณ และมูลค่าสูงสุดเป็นประวัติการณ์ (รูปที่ 10) **สำหรับ 5 เดือนแรกของปี 2559** การส่งออกผลิตภัณฑ์ มันสำปะหลังรวม 4.9 ล้านตัน มูลค่า 47,179.7 ล้านบาท ลดลงจากระยะ

เดียวกันของปีก่อนร้อยละ 12.1 และร้อยละ 14.4 ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

รูปที่ 10

ปริมาณและมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ตารางที่ 9

ปริมาณ และมูลค่าการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง

	ปี 2559		% YoY	
	ปริมาณ (พันตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ	มูลค่า
ม.ค.-พ.ค.	4,954.9	47,179.7	-12.1	-14.4
5 อันดับแรก ประเทศที่นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ปี 2559 (ยอดสะสม ม.ค. - พ.ค.)				
1. จีน	3,762.2	28,273.0	-17.0	-23.1
2. อินโดนีเซีย	397.2	5,367.5	11.4	4.5
3. ญี่ปุ่น	192.6	3,595.3	2.6	-5.3
4. ไต้หวัน	144.7	2,014.6	2.7	-0.9
5. มาเลเซีย	135.9	1,900.1	11.9	7.3

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อย่างไรก็ตามปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังตลอดทั้งปีอาจปรับตัวลดลงจากปีที่ผ่านมา ระหว่างร้อยละ 6-10 เนื่องจากเมื่อปี 2558 จีนเริ่มเข้มงวดในการใช้มาตรฐานการนำเข้าสินค้า โดยสำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรค (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine หรือ AQSIQ) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยสินค้าเกษตรและอาหารที่นำเข้า กระบวนการผลิตทุกขั้นตอนต้องได้มาตรฐาน และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ถึงไร่ นา ซึ่งมาตรการดังกล่าวส่งผลกระทบโดยตรงต่อการส่งออก

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยที่ส่งไปจีน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์มันเส้นสูงถึงร้อยละ 99.97 ของการส่งออกมันเส้นของไทย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย เช่น สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ (มกอช.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม และ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ควรมหามาตรการส่งเสริมสนับสนุนเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถปรับตัวและอยู่รอดได้ รวมทั้งการออกหาตลาดใหม่ในลักษณะ Road Show ให้มากขึ้น ส่งเสริมการแปรรูปและพัฒนาเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังให้เป็นสินค้าหลากหลายชนิดเพื่อส่งออกไปตลาดต่างๆ ให้มากขึ้น

2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

มาตรการภาครัฐ เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2558 กรมมีมติอนุมัติแนวทางการบริหารจัดการตลาดมันสำปะหลังปี 2558/59 จำนวน 3 โครงการตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ประกอบด้วย

2.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกมันสำปะหลังในระบบน้ำหยด ปี 2558/59 มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเงินทุนในการพัฒนาการผลิตโดยใช้ระบบน้ำหยด รวมทั้งเพื่อเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร ในการเพิ่มผลิตภาพการผลิต (Productivity) และคุณภาพของผลผลิตมันสำปะหลังและลดต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

2.2 โครงการชะลอการเก็บเกี่ยวมันสำปะหลังปี 2558/59 มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรมีเงินทุนใช้จ่ายในครัวเรือนในช่วงชะลอการขุดมันสำปะหลัง อีกทั้งเพื่อลดปริมาณผลผลิตหัวมันสำปะหลังสดไม่ให้ออกสู่ตลาดมากเกินไป และเพื่อให้เกษตรกรขายมันสำปะหลังได้ในราคาที่สูงขึ้น

2.3 โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อรวบรวมและสร้างมูลค่าเพิ่มมันสำปะหลัง ปี 2558/59 มีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนสินเชื่อให้กับสหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ที่มีการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับมันสำปะหลังนำไปใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในการรวบรวมหรือรับซื้อมันสำปะหลังสดจาก

เกษตรกร และเพื่อสร้างความเข้มแข็งในการดำเนินธุรกิจมันสำปะหลัง และช่วยดูดซับปริมาณผลผลิตมันสำปะหลังในช่วงที่ผลผลิตออกมา

ผลผลิตพืชทดแทน ปริมาณผลผลิตพืชทดแทนในปีนี้ทั้งข้าวโพดและธัญพืชรวมทั้งโลก จาก World commodity forecasts: food, feedstuffs and beverages March 2016 แม้ว่าหลายชนิดจะมีปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ในขณะที่ความต้องการใช้ก็ยังคงเพิ่มขึ้นเช่นกัน ทำให้ปริมาณสต็อกค่อนข้างตึงตัว ซึ่งจะยังคงเป็นปัจจัยบวกต่อราคาหัวมันสำปะหลัง และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในปีนี้มีโอกาสปรับตัวขึ้นได้เช่นกัน ขณะที่ระดับราคาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังก็อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำจึงใจให้มีการสั่งซื้อเพื่อนำเข้ามามากขึ้น ถึงแม้จีนซึ่งเป็นตลาดหลักจะประสบปัญหาเศรษฐกิจจะชะลอตัว และรัฐบาลเร่งระบายสต็อกข้าวโพดที่มีกว่า 150 ล้านตัน แต่คาดว่าจีนจะยังคงเป็นตลาดสำคัญสำหรับผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยต่อไป

2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ แม้จะมีการคาดการณ์ว่าผลผลิตฤดูการผลิตใหม่ปี 2558/59 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) ที่คาดว่าจะมีพื้นที่เพาะปลูกรวม 8.9 ล้านไร่ ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.4 และผลผลิตรวม 31.8 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 1.7 แต่ช่วงต้นฤดูเพาะปลูกในหลายพื้นที่ต้องพบกับภัยแล้ง จนต้องปลูกใหม่ในช่วงต้นฤดูฝน ในปีที่ผ่านมา ซึ่งจะทำให้ผลผลิตออกล่าช้าไปกว่าเดิม และยังมี การแพร่ระบาดของเพลี้ยแป้ง เชื้อราที่ทำให้เกิดโรครากเน่าในหลายจังหวัด ประกอบกับเกิดสถานการณ์ภัยแล้งที่ค่อนข้างรุนแรงในช่วงไตรมาสที่ 2 ที่เป็นผลมาจากปรากฏการณ์เอลนีโญซึ่งอาจจะมีผลกระทบไปถึงกลางปี 2559 ซึ่งจะทำให้ผลผลิตมันสำปะหลังต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้

ประเด็นอื่นที่น่าสนใจ

จากปัญหาของเศรษฐกิจภายในที่ถดถอยของประเทศจีนเอง และเศรษฐกิจโลกที่ยังคงมีความเปราะบางทำให้เงินประกาศลดค่าเงินหยวนลงครั้งแรกเมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558 และอีกหลายครั้งในเวลาต่อมา ส่งผลให้ผู้

นำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของจีนชะลอการนำเข้ามาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นที่ส่งผลกระทบต่อราคาและปริมาณการสั่งซื้อผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทย ดังนี้

ปัจจัยลบ

1. รัฐบาลจีนเริ่มการระบายข้าวโพดในสต็อกที่เกิดจากมาตรการจ่ายเงินอุดหนุนราคาข้าวโพดในประเทศที่มีกว่า 150 ล้านตัน ให้แก่ผู้ประกอบการในประเทศเช่น โรงงานแปงข้าวโพด หรือโรงงานแอลกอฮอล์/เอทานอล โดยรัฐจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกตันละ 350-400 หยวนจากราคาในตลาดปัจจุบัน 1,600-1,700 หยวนต่อตัน

2. แผนพัฒนาพลังงานทดแทนโดยให้มันเส้นเป็นวัตถุดิบสำคัญของจีนได้สิ้นสุดลงในสิ้นปี 2558 ประกอบกับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ลดลงอยู่ในระดับต่ำสุดในรอบ 11 ปี

3. ปัจจุบันจีนมีการนำเข้าเอทานอลจากประเทศบราซิลเพิ่มมากขึ้น จากเพียง 7 เดือนแรกในปีที่ผ่านมาจีนนำเข้าเอทานอลจากบราซิลจำนวน 125 ล้านลิตร เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนที่นำเข้าเพียง 17 ล้านลิตร ตามข้อตกลงการค้าต่างตอบแทนที่ทำขึ้นเมื่อปี 2557

4. ปริมาณผลผลิตข้าวโพดภายในประเทศจีนปีนี้อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดีประมาณ 250 ล้านตัน ซึ่งจะทำให้ราคาลดลงจากปีก่อน

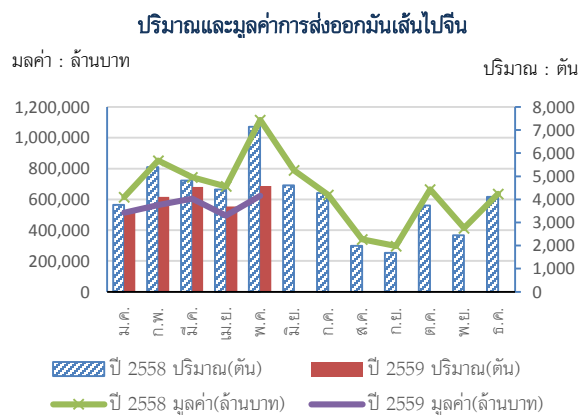
5. ในครึ่งปีแรกจีนหันไปนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากประเทศคู่แข่งอย่างเวียดนาม และกัมพูชา เนื่องจากมีต้นทุนที่ถูกกว่า โดยเฉพาะมันเส้นที่มีคุณภาพสูงกว่าของไทย เพราะเป็นมันเส้นสะอาดหรือที่เรียกกันมันเส้นสับมือ

6. การที่จีนจะนำมาตรการ AQSIQ มาใช้ควบคุมการนำเข้าผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังจากไทย ซึ่งผลิตภัณฑ์ที่จะได้รับผลกระทบมากที่สุดคือมันเส้นส่งออก โดยในปี 2558 ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์มันเส้นไปจีนคิดเป็นร้อยละ 99.97 ของการส่งออกมันเส้นทั้งหมด

ปัจจัยบวก

- จากปริมาณผลผลิตข้าวโพดจีนที่เพิ่มขึ้นทำให้ราคาลดต่ำลงปัจจุบันอยู่ระหว่าง 1,600-1,700 หยวนต่อตัน รัฐบาลจีนจึงจะยังคงมาตรการจ่ายเงินอุดหนุนออกไปอีกจากวันที่ 30 พฤศจิกายน 2558 ถึงวันที่ 30 เมษายน 2559 เพื่อให้เกษตรกรขายได้ในราคา 2,000 หยวนต่อตัน หลังจีนประกาศลดค่าเงินหยวนถึงแม้ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์มันเส้นไปจีนจะลดลงในเดือนสิงหาคมและกันยายน 2558 แต่หากคุณภาพรวมการนำเข้ามันเส้นทั้ง 12 เดือนเมื่อเทียบกับปี 2557 จะพบว่าจีนมีการนำเข้าในปริมาณที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ประเทศจีนก็จะยังคงเป็นตลาดสำคัญของมันเส้นไทยต่อไป เพียงแต่ปริมาณ และราคาอาจจะไม่สูงเหมือนในอดีตที่ผ่านมา จนกว่าเศรษฐกิจจีนจะกลับมามีเสถียรภาพที่มั่นคง โดยในแต่ละปีประเทศจีนมีความต้องการมันเส้นมากถึง 12 ล้านตัน โดยมีสัดส่วนเพื่อนำไปผลิตแอลกอฮอล์ประมาณร้อยละ 30 เอทานอลร้อยละ 35 และเคมีภัณฑ์ร้อยละ 35 (รูปที่ 11)

รูปที่ 11

ที่มา: ประมวลผลโดย อพท.สำนักงานภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อ้อยและน้ำตาล

Key Message

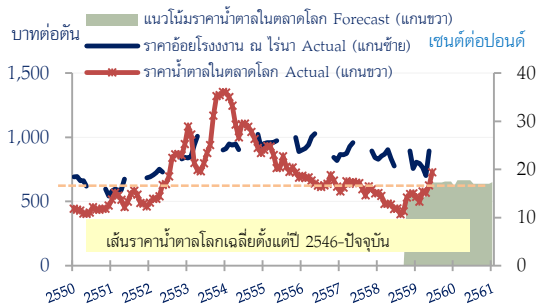
ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในตลาดนิวยอร์กเพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนและช่วงเดียวกันของปีก่อนตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตอ้อยโรงงานปรับลดลงจากภัยแล้ง สำหรับแนวโน้มราคาน้ำตาลโลกไตรมาสที่ 3 ปี 2559 คาดว่า จะยังคงปรับเพิ่มขึ้น ตามความต้องการที่ปรับสูงขึ้น ส่วนผลผลิตน้ำตาลไทยฤดูกาลผลิตปี 2559/60 อาจปรับลดลง เนื่องจากผลกระทบของภัยแล้ง และราคาอ้อยโรงงานปีที่ผ่านมาที่ไม่สูงใจ

1.1 ราคาไตรมาสที่ 2 ปี 2559

ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกในตลาดนิวยอร์ก เฉลี่ยที่ 17.09 เซนต์ต่อปอนด์ เพิ่มขึ้นทั้งจากไตรมาสก่อน และระยะเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 19.3 และ 37.3 ตามลำดับ (รูปที่ 12) เนื่องจากความต้องการน้ำตาลเพิ่มขึ้น ขณะที่ผลผลิตน้ำตาลลดลง โดยเฉพาะอินเดียและไทยที่ประสบปัญหาภัยแล้ง รวมถึงบราซิลที่ประสบปัญหาฝนตกมากกว่าปกติ ส่งผลต่อการลำเลียงอ้อยเข้าสู่โรงงาน

รูปที่ 12

ราคาอ้อยและน้ำตาลทราย

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอณ.) และ EIU

1.2 แนวโน้มราคาน้ำตาล

ราคาน้ำตาลทรายดิบโลกปี 2559 โดยเฉลี่ย คาดว่าอยู่ที่ประมาณ 16.57 เซนต์ต่อปอนด์¹ เนื่องจากอุปทานน้ำตาลขยายตัวไม่ทันอุปสงค์ ประกอบกับราคาน้ำมันที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มขึ้น ส่งผลให้บราซิลซึ่งเป็นผู้ผลิตน้ำตาลรายใหญ่ที่สุดของโลกอาจยังคงลดส่วนการนำอ้อยมาผลิตเอทานอลแทนการผลิตน้ำตาล ซึ่งจะทำให้ราคาน้ำตาลปรับเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ราคาซื้อขายน้ำตาลทรายดิบ No.11 เดือนตุลาคม 2559 ในตลาดล่วงหน้านิวยอร์ก อยู่ที่ 19.68 เซนต์ต่อปอนด์ (ตารางที่ 10)

แนวโน้มราคาน้ำตาลโลก		หน่วย : เซนต์ต่อปอนด์				
	2556	2557	2558	2559	2560	
เฉลี่ย	17.68	17.01	13.43	16.57	17.38	
% YoY	-18.2%	-3.8%	-21.0%	23.3%	4.9%	

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย (สอณ.) และ EIU

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ปัจจัยเชิงโครงสร้าง

ความต้องการบริโภคน้ำตาลโลกโดยรวมในปี 2558/59 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 0.8 สำหรับปริมาณการบริโภคน้ำตาลของกลุ่มประเทศที่มีการบริโภคน้ำตาลสูงสุด 5 อันดับแรกของโลกซึ่งประเมินโดย USDA ได้แก่ อินเดีย 26.8 ล้านตัน สหภาพยุโรป 18.8 ล้านตัน จีน 17.5 ล้านตัน บราซิล 10.9 ล้านตัน และสหรัฐฯ 10.9 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 49.4 ของการบริโภคน้ำตาลทั่วโลก คาดว่าปีหน้าการบริโภคน้ำตาลจะเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 1.7 (ตารางที่ 11)

อุปสงค์และอุปทานน้ำตาลโลก		หน่วย: ล้านตัน			
	2556/57	2557/58	2558/59	2559/60	
ผลผลิต	171.4	171.8	165.4	169.6	
บริโภค	166.1	169.2	170.6	173.5	
Balance	5.3	2.6	-5.2	-3.9	
Closing stocks	83.0	85.6	83.1	79.2	

ที่มา: ISO, USDA, The Economist Intelligence Unit adjusted and revised data from EIU July 2016

¹ จากรายงาน World commodity forecasts:feedstuffs and beverages,July 2016, The Economist Intelligence Unit Limited 2016

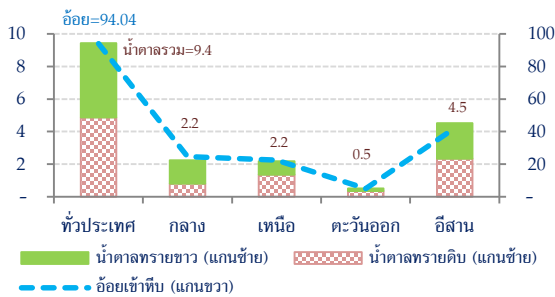
ความต้องการใช้น้ำตาลในประเทศของไทย เดือนมกราคม-มิถุนายน 2559 รวม 1.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 8.2 ทั้งนี้เป็นการจำหน่ายให้ภาคอุตสาหกรรม 0.6 ล้านตัน และให้ผู้บริโภคทั่วไป 0.7 ล้านตัน

การผลิต EIU² คาดการณ์ปริมาณผลผลิตน้ำตาลโลกปี 2558/59 อยู่ที่ 165.4 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 3.7 เมื่อเทียบกับปี 2557/58 ที่ผลิตได้ 171.8 ล้านตัน เนื่องจากประเทศผู้ผลิตน้ำตาลส่วนใหญ่ประสบปัญหาภัยแล้งจากปรากฏการณ์เอลนีโญ ถึงแม้ประเทศแถบยุโรปจะเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกบีทรูทเพื่อผลิตน้ำตาลก็ตาม แต่ไม่เพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณน้ำตาลที่ผู้ผลิตรายใหญ่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้ง

ผลผลิตน้ำตาลทรายของไทยปี 2558/59 รวมทั้งสิ้น 9.4 ล้านตัน เป็นน้ำตาลทรายดิบ 4.9 ล้านตัน และน้ำตาลทรายขาว 4.5 ล้านตัน และตั้งแต่ 30 พฤศจิกายน 2558 – 30 มิถุนายน 2559 ปริมาณน้ำตาลเพื่อใช้ภายในประเทศในโควตา ก. 2.5 ล้านตัน มีการจำหน่ายแล้ว 1.2 ล้านตัน ขณะที่น้ำตาลเพื่อส่งออกในโควตา ข. และโควตา ค. รวม 7.0 ล้านตัน ส่งออกแล้ว 4.2 ล้านตัน (รูปที่ 13)

รูปที่ 13

สรุปภาพผลผลิตรวมอ้อยและน้ำตาล ปีการผลิต 2558/59 25 พ.ย.58 – 30 มิ.ย.59 (หน่วย : ล้านตัน)

ที่มา: Sugarzone.in.th

การส่งออกน้ำตาลของไทยในไตรมาส 2/2559 รวมทั้งสิ้น 2.0 ล้านตัน มูลค่า 25,745.44 ล้านบาท เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน ปริมาณการส่งออกเท่าเดิมส่วนมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.7 โดยประเทศที่นำเข้าน้ำตาลจากไทยสูงสุด 5 อันดับแรกปีนี้ คือ อินโดนีเซีย กัมพูชา เมียนมาร์ ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์ ตามลำดับ (รูปที่ 14) ขณะเดียวกันตลาดเอเชียยังมีการนำเข้าน้ำตาลจากบราซิล โดย 6 ประเทศแรกที่น่าเข้าสูงสุดในปีนี้ คือ จีน อินเดีย บังคลาเทศ ซาอุดีอาระเบีย อิรักและมาเลเซีย รวม 2.4 ล้านตัน

รูปที่ 14

การส่งออกน้ำตาลของไทย 5 อันดับแรก ไตรมาส 2/2559

ลำดับ	ประเทศ	มูลค่า (ล้านบาท)	%การเปลี่ยนแปลง	
			MoM	YoY
1	อินโดนีเซีย	8,960.0	-0.6	170.0
2	กัมพูชา	2,761.6	-17.3	94.0
3	เมียนมาร์	2,549.2	-19.7	134.0
4	ญี่ปุ่น	2,124.5	65.3	-10.0
5	ฟิลิปปินส์	1,976.8	33.6	868.4

ที่มา: Thai Sugar Millers Corporation Limited

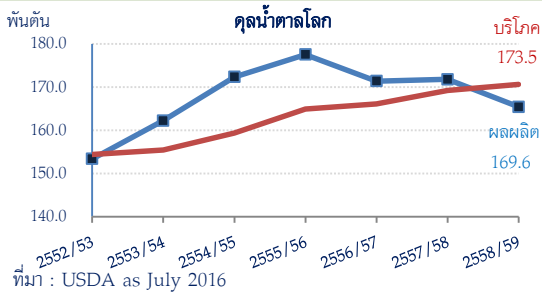
2.2 ปัจจัยระยะปานกลาง

สินค้าคงคลัง ดุลน้ำตาลในตลาดโลกปี 2558/59 จะปรับลดลง โดยคาดว่าจะมีน้ำตาลส่วนขาด (Deficit) อยู่ที่ 5.2 ล้านตัน และปี 2559/60 ดุลน้ำตาลโลกอาจปรับลดลง 3.9 ล้านตัน (ส่วนที่ผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภค) ทำให้ต้องดึงสต็อกมาใช้ ตามความต้องการที่ปรับเพิ่มขึ้น (รูปที่ 15)

² EIU ปรับเปลี่ยนข้อมูลการคำนวณน้ำหนักจาก “raw value” เป็น “tel quel” ซึ่งถือว่าแม่นยำมากขึ้น โดย raw value = 106% of tel quel

รูปที่ 15

คูลน้ำตาลโลก (หน่วย : ล้านตัน raw value)

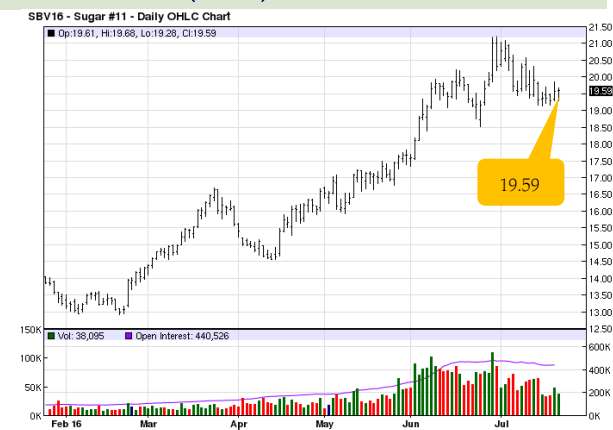
2.3 ปัจจัยระยะสั้น

สภาพภูมิอากาศ แม้ว่าภัยแล้งจะสิ้นสุดลงและเข้าสู่ฤดูฝนแล้วก็ตาม แต่ผลกระทบยังคงอยู่ โดยเฉพาะอินเดียและไทย ซึ่งถือเป็นสองในสามของผู้ผลิตน้ำตาลรายใหญ่ของโลกที่เกิดปัญหาการขาดแคลนอ้อยพันธุ์และอ้อยต่อที่ได้รับความเสียหายจากภัยแล้งในฤดูการเพาะปลูกที่ผ่านมา ซึ่งจะทำให้ปริมาณผลผลิตอ้อยโรงงานในปี 2559/2560 ลดลงค่อนข้างมาก

ราคาน้ำตาลทรายดิบ (Sugar#11) ในตลาดสินค้าโภคภัณฑ์ล่วงหน้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากคูลน้ำตาลที่คาดว่าจะปรับลดลง ซึ่งส่งผลต่อปริมาณสต็อกน้ำตาลปรับลดลง จึงทำให้มีแรงซื้อจากกองทุนต่างๆ เพื่อเก็งกำไร โดยราคาน้ำตาลทรายดิบซื้อขายล่วงหน้าเดือนตุลาคม 2559 เคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 19.28-19.68 เซนต์ต่อปอนด์ และปิดตลาดที่ระดับ 19.59 เซนต์ต่อปอนด์ (รูปที่ 16)

รูปที่ 16

ราคาน้ำตาลทรายซื้อขายล่วงหน้าตลาดนิวยอร์ก No.11 As October 2016 (SBV 16)

ราคาเฉลี่ยน้ำตาลทรายดิบตลาดนิวยอร์กหมายเลข 11 (หน่วย : เซนต์ต่อปอนด์)

เดือนส่งมอบ	สูงสุด	ต่ำสุด	ปิด	เปลี่ยนแปลง
ตุลาคม 2559	19.68	19.28	19.59	0.03%
มีนาคม 2560	19.81	19.56	19.83	0.02%
พฤษภาคม 2560	19.13	18.90	19.06	0.04%

ที่มา: FT Commodities & Agriculture (As end of July ,23)

กุ้งขาว

Key Message

ราคากุ้งขาวลดลงจากไตรมาสก่อน ตามผลผลิตที่ออกสู่ตลาดมากขึ้นตามฤดูกาล และปัญหาโรคตายด่วน (Early Mortality Syndrome : EMS) ได้คลี่คลายสำหรับแนวโน้มราคากุ้งขาวปี 2559 คาดว่าอยู่ในช่วง 160 - 170 บาทต่อกิโลกรัมใกล้เคียงกับปีก่อน แม้ผลผลิตคาดว่าจะเพิ่มขึ้น แต่ประเทศผู้ผลิตรายอื่นผลผลิตลดลงจากปัญหาโรคระบาด สารเคมีตกค้าง และสภาพอากาศร้อนสูง ทำให้มีความต้องการซื้อกุ้งขาวไทยเพิ่มขึ้น

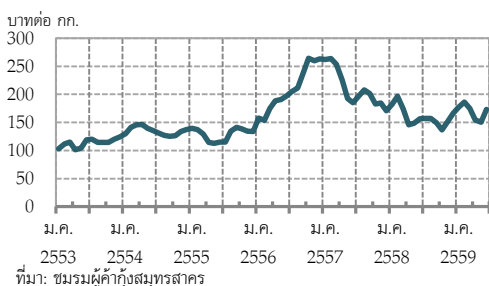
1. ภาวะราคากุ้งขาว

1.1 ไตรมาสที่ 2 ปี 2559

ราคากุ้งขาว ลดลงจากไตรมาสก่อน โดยราคากุ้งขาวขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม เฉลี่ยกิโลกรัมละ 159.17 บาท ลดลงจาก 179.35 บาท ในไตรมาสก่อนหรือลดลงร้อยละ 11.3 เนื่องจากผลผลิตที่เพิ่มขึ้นตามฤดูกาล และสถานการณ์ปัญหาโรคตายด่วนได้คลี่คลาย ทำให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น แต่จากการที่ประเทศผู้ผลิตรายอื่นผลผลิตลดลงจากปัญหาโรคระบาด สารเคมีตกค้าง และสภาพอากาศร้อนสูง ทำให้ผู้ซื้อต่างประเทศหันมาซื้อกุ้งขาวจากไทยมากขึ้น ส่งผลให้ราคากุ้งปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 5.8 (รูปที่ 17)

รูปที่ 17

ราคากุ้งขาวไทย ขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัม

1.2 แนวโน้มราคากุ้งขาว

ปี 2559 คาดว่าราคากุ้งขาวไทยขนาด 70 ตัวต่อกิโลกรัมอยู่ในช่วง 160 - 170 บาทต่อกิโลกรัมใกล้เคียงกับปีก่อน แม้ว่าผลผลิตจะเพิ่มขึ้นจากปัญหาโรคตายด่วนคลี่คลาย การปรับรูปแบบการเลี้ยงและการจัดการที่ดีขึ้น เนื่องจากผลผลิตของประเทศคู่แข่งคาดว่าจะลดลงได้แก่ อินโดนีเซีย และเวียดนาม ประสบปัญหาโรคระบาดอินเดียสภาพอากาศความร้อนสูง และเอกวาดอร์แผ่นดินไหว ประกอบกับไทยได้รับผลดีจากประเด็นการค้ามนุษย์ที่สหรัฐอเมริกาได้เลื่อนอันดับไทยให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 บัญชีรายชื่อประเทศที่ต้องจับตามอง (Tier 2 Watch List) จากกลุ่มที่ 3 (ประเทศที่ดำเนินการไม่สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายด้านการค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา และไม่ได้ใช้ความพยายามอย่างมีนัยสำคัญที่จะแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ : Tier 3) ทำให้ภาพลักษณ์สินค้าไทยจะดีขึ้น ส่งผลให้ตลาดต่างประเทศหันกลับมาซื้อกุ้งขาวจากไทยมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยลบจากปัญหาการกีดกันทางการค้า อาทิ การถูกตัดสิทธิพิเศษทางภาษี (Generalized System of Preferences : GSP) ในสหภาพยุโรป และปัญหาการทำประมงผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal, Unreported and Unregulated Fishing : IUU Fishing) ที่อาจจะยังส่งผลกระทบต่อส่งออกกุ้งของไทย

2. ปัจจัยกำหนดราคา

2.1 ความต้องการใช้

ตลาดสหรัฐอเมริกา จากข้อมูล INFOFISH Trade News เดือนมิถุนายน 2559 ความต้องการบริโภคค่อย ๆ ปรับตัวขึ้นเล็กน้อย จากราคาที่เริ่มชะลอตัว อย่างไรก็ตาม ผู้ซื้อยังมีความระมัดระวังจากภาวะเศรษฐกิจจึงซื้อเท่าที่จำเป็น

จากรายงานของ National Marine Fisheries Service of United States พบว่า ปริมาณการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกาเดือนเมษายน 2559 ลดลงจากเดือนก่อนและช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 1.5 และ 13.4

ตามลำดับ ตามการนำเข้าจากอินเดีย อินโดนีเซีย และ เอกวาดอร์ ที่ลดลงร้อยละ 28.8, 15.5 และ 23.0 ตามลำดับ เป็นสำคัญ เนื่องจากสภาพอากาศความร้อนสูง และประสบ ปัญหาโรคระบาด ทำให้ผลผลิตน้อยส่งออกลดลง สหรัฐอเมริกาจึงนำเข้าจากไทย เวียดนาม จีน และเม็กซิโก เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9, 23.3, 41.6 และ 22.6 ตามลำดับ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12

ปริมาณการนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐอเมริกา แยกตามประเทศผู้ผลิต (หน่วย: ตัน)						
ประเทศผู้ผลิต	ไตรมาส 1		%	2559	%	%
	ปี 2558	ปี 2559				
อินเดีย	24,189	27,200	12.4	7,676	-12.1	-28.8
อินโดนีเซีย	27,981	27,355	-2.2	9,833	10.4	-15.5
เอกวาดอร์	23,442	18,383	-21.6	4,982	-7.9	-23.0
ไทย	16,601	17,293	4.2	5,265	-0.1	1.9
เวียดนาม	12,357	13,678	10.7	4,752	6.3	23.3
จีน	7,112	7,060	-0.7	2,100	144.8	41.6
เม็กซิโก	6,580	8,561	30.1	1,468	-30.8	22.6
มาเลเซีย	4,413	96	-97.8	26	-3.7	-97.9
อื่น ๆ	12,351	15,194	23.0	3,350	-21.3	-11.0
รวม	135,026	134,825	-0.1	39,452	-1.5	-13.4

ที่มา: National Marine Fisheries Service of United States (US NMFS).

ด้านการนำเข้ากุ้งแยกรายผลิตภัณฑ์ในตลาดสหรัฐอเมริกาช่วงไตรมาสที่ 1 ปี 2559 ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 0.1 โดยลดลงเกือบทุกผลิตภัณฑ์ เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจทำให้ผู้ซื้อชะงักและคาดว่าราคาจะปรับลดลง ยกเว้นกุ้งปอกเปลือกแช่แข็งที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.5 โดยมีการนำเข้าจากอินเดียเป็นอันดับหนึ่ง ส่วนเอกวาดอร์ครองอันดับหนึ่งในผลิตภัณฑ์กุ้งมีเปลือกแช่แข็ง สำหรับไทยเป็นอันดับหนึ่งในผลิตภัณฑ์กุ้งแปรรูปอื่น ๆ และจีนเป็นอันดับหนึ่งในผลิตภัณฑ์กุ้งขมปังแช่แข็ง (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13

ปริมาณการนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) ในตลาดสหรัฐอเมริกา แยกตามผลิตภัณฑ์ (หน่วย: ตัน)			
ผลิตภัณฑ์	ไตรมาส 1		
	2558	2559	%YoY
กุ้งมีเปลือกแช่แข็ง (Shell-on, frozen)	55,413	52,510	-5.2
กุ้งปอกเปลือกแช่แข็ง (Peeled-raw, frozen)	47,328	56,574	19.5
กุ้งแปรรูปอื่น ๆ (Other preparation, frozen)	17,191	14,524	-15.5
กุ้งขมปังแช่แข็ง (Breaded, frozen)	11,738	10,020	-14.6
กุ้งอื่น ๆ	3,357	1,197	-64.3
รวม	135,027	134,825	-0.1

ที่มา: National Marine Fisheries Service of United States (US NMFS).

ตลาดญี่ปุ่น เดือนมิถุนายน 2559 ความต้องการบริโภคกุ้งแช่แข็ง เนื่องจากเป็นช่วงฤดูฝน อย่างไรก็ตาม คาดว่าความต้องการบริโภคจะเพิ่มขึ้นในช่วงโบนัสประจำปี (เดือนมิถุนายน - กรกฎาคม) และเทศกาลฉลองวันพ้อ

จากข้อมูลใน INFOFISH Trade News พบว่า เดือนเมษายน 2559 ญี่ปุ่นมีปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งเพิ่มขึ้นจากเดือนก่อนและช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 23.9 และ 18.3 ตามลำดับ ตามความต้องการบริโภคที่ปรับตัวดีขึ้น เนื่องจากเป็นช่วงเทศกาลฤดูใบไม้ผลิ ทำให้นิยมรับประทานอาหารนอกบ้านมากขึ้น โดยนำเข้าเพิ่มขึ้นจากทุกตลาดหลัก ยกเว้นอินโดนีเซีย (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14

ปริมาณการนำเข้ากุ้งสดแช่แข็งในตลาดญี่ปุ่น (หน่วย: ตัน)						
ประเทศผู้ผลิต	ไตรมาส 1		%	2559	%	%
	ปี 2558	ปี 2559				
อินเดีย	3,390	6,184	82.4	1,823	6.4	40.8
เวียดนาม	5,368	5,447	1.5	2,402	59.2	3.8
อินโดนีเซีย	5,693	5,741	0.8	2,267	4.2	-3.2
อาร์เจนตินา	2,559	2,867	12.0	1,056	31.0	55.1
ไทย	1,950	2,657	36.3	975	6.6	46.6
จีน	1,792	1,708	-4.7	533	42.5	38.1
อื่น ๆ	6,864	7,683	11.9	3,320	33.2	19.4
รวม	27,616	32,287	16.9	12,376	23.9	18.3

ที่มา: INFOFISH Trade News, No.9/2016

สำหรับการนำเข้ากุ้งแยกขายผลิตภัณฑ์ในตลาดญี่ปุ่น ไตรมาสที่ 1 ปี 2559 มีการนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.1 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันปีก่อน โดยเพิ่มขึ้นในผลิตภัณฑ์กุ้งสดแช่แข็ง และกุ้งสุกแช่แข็ง ที่เป็นผลิตภัณฑ์นำเข้าหลักร้อยละ 16.9 และ 13.1 ตามลำดับ ยกเว้นกุ้งแปรรูป และซูชิ นำเข้าลดลงร้อยละ 3.7 และ 5.0 ตามลำดับ (ตารางที่ 15)

ตารางที่ 15

ปริมาณการนำเข้ากุ้ง (ทุกประเภท) แยกขายผลิตภัณฑ์ ในตลาดญี่ปุ่น (หน่วย: ตัน)

ผลิตภัณฑ์	ไตรมาส 1		
	2558	2559	%YoY
กุ้งสดแช่แข็ง (Raw Frozen)	27,616	32,287	16.9
กุ้งแช่แข็ง (Frozen ebi)	102	55	-46.1
กุ้งแห้ง/หมักเกลือ/ในน้ำเกลือ (Dried/salted/in brine)	225	313	39.1
กุ้งสุกรมควัน (Cooked & smoked)	36	40	11.1
กุ้งสุกแช่แข็ง (Cooked, frozen)	3,576	4,043	13.1
กุ้งแปรรูป (Prepared/processed)	8,167	7,865	-3.7
ซูชิ (Sushi with rice)	479	455	-5.0
อื่น ๆ	6	7	16.7
กุ้งรวม	40,207	45,065	12.1

ที่มา: Japan Customs from INFOFISH Trade News, No.8/2016

สำหรับการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปของไทย ในไตรมาส 2 ปี 2559 มีปริมาณการส่งออกรวม 48,410 ตัน คิดเป็นมูลค่าการส่งออกรวม 15,882 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 46.3 และ 51.6 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาในด้านปริมาณจะเห็นว่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในตลาดสำคัญเกือบทุกตลาด ยกเว้นตลาดญี่ปุ่นลดลงร้อยละ 10.3 แม้ว่าในเดือนเมษายนจะมีการนำเข้ากุ้งแช่เย็นแช่แข็งเพิ่มขึ้นร้อยละ 16.7 ก็ตาม เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจทำให้ญี่ปุ่นระมัดระวังในการซื้อ (ตารางที่ 16)

2.2 การผลิต จากข้อมูลกรมประมงผลผลิต กุ้งขาว ไตรมาสที่ 2 ปี 2559 ออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันปีก่อนร้อยละ 18.3 เนื่องจากปัญหาโรคตายด่วนได้คลี่คลายและมีทิศทางดีขึ้น จากเกษตรกรได้ปรับวิธีการเลี้ยงและ

ตารางที่ 16

การส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็งและแปรรูปของไทย (ปริมาณ : ตัน, มูลค่า : ล้านบาท)

ประเทศผู้ผลิต	ไตรมาส 2/59		%YoY	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
สหรัฐอเมริกา	16,934	5,982	34.6	43.4
ญี่ปุ่น	8,150	3,844	-10.3	26.1
สหภาพยุโรป	2,426	878	46.4	36.4
แคนาดา	2,282	745	65.2	64.2
ออสเตรเลีย	956	357	21.1	28.1
เวียดนาม	7,329	1,834	1,035.0	783.8
จีน	1,976	703	10.4	30.6
ตลาดอื่น ๆ	8,357	1,539	61.6	35.6
รวม	48,410	15,882	46.3	51.6

ที่มา: กรมศุลกากร ประมวลผลโดย ธนาคารแห่งประเทศไทย

การจัดการที่ดีขึ้น ทำให้กุ้งมีอัตราการรอดและได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะภาคใต้ตอนบนผลผลิตกุ้งเพิ่มขึ้นร้อยละ 44.5 รองลงมาภาคตะวันออกร้อยละ 24.1 ขณะที่ภาคกลางลดลงร้อยละ 8.2 จากสภาพอากาศแปรปรวนและแห้งแล้งทำให้กุ้งโตช้าและตาย

3. มาตรการทางภาครัฐ

3.1 กรมประมงประกาศปิดอ่าวไทยตอนใน หรืออ่าวไทยรูปตัว ก. ครอบคลุมพื้นที่ 8 จังหวัด ได้แก่ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ฉะเชิงเทรา และชลบุรี ระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน – 31 กรกฎาคม 2559 โดยมีผลบังคับใช้ปีนี้เป็นปีสุดท้าย ซึ่งจะนำผลศึกษาทางวิชาการมาวิเคราะห์เพื่อวางแผนทางในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำอ่าวไทยรูปตัว ก. ต่อไป

3.2 กรมประมงประกาศปิดอ่าวฝั่งอันดามัน ในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ และตรัง เป็นเวลา 3 เดือน ระหว่างวันที่ 1 เมษายน - 30 มิถุนายน 2559 ตามมาตรการการบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำในฤดูปลาที่มีไข่ และวางไข่เลี้ยงลูก เพื่อเปิดโอกาสให้สัตว์น้ำได้วางไข่ขยายพันธุ์และเจริญเติบโต

3.3 ระหว่างวันที่ 19 – 20 พฤษภาคม 2559 นาย วีรชัย พลาศรัย เอกอัครราชทูต คณะผู้แทนถาวรไทย ประจำ สหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์กสหรัฐอเมริกา ได้เดินทางไป รายงานความคืบหน้าการแก้ไขปัญหา IUU (ณ กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม ต่อมาได้รับการขยายระยะเวลาจากสหภาพ ยุโรป (EU) ต่อไปอีก 6 เดือน เพื่อเปิดโอกาสให้ไทยได้แก้ไข ปัญหาให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งเรื่องที่ยังต้องแก้ไข คือ เรื่อง การติดตั้งระบบติดตามเรือ หรือ Vessel Monitoring System (VMS)/กระบวนการตรวจสอบย้อนกลับ/การ บังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการตั้งศูนย์ควบคุมแจ้งการ เข้า-ออกของเรือประมง โดยทีม EU จะเข้ามาพบ พล.อ. ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคง

และรัฐมนตรีว่าการกระทรวง กลาโหม ในต้นเดือนกรกฎาคม เพื่อหารือถึงแนวทางการแก้ไขปัญหา

4. มาตรการทางการค้า

กระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกาได้แถลง รายงานการค้ามนุษย์ (Trafficking in Persons Report หรือ TIP Report) ประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2559 โดยเลื่อนอันดับไทยให้อยู่ในกลุ่มที่ 2 บัญชีรายชื่อ ประเทศที่ต้องจับตามอง (Tier 2 Watch List) จากกลุ่ม ที่ 3

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

www.bot.or.th